

«Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ

**«Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններ
2010թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված տարվա համար**

HSBC

Ձեր բանկն ամբողջ աշխարհում

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն.....	3
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն.....	5
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն.....	6
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն.....	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն.....	8
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ.....	9

KPMG Armenia cjsc
8th floor, Erebuni Plaza Business Center,
26/1 Vazgen Sargsyan Street
Yerevan 00110, Armenia

Քեյ-Փի-Էն-Ջի Արմենիա ՓԲԸ
ՀՀ, Երևան, 00110
Վ.Սարգսյանի փ. 26/1,
«Էրեբունի Պլազա» Բիզնես-կենտրոն,
8-րդ հարկ

Telephone Գեռայնոս + 374 (10) 566 762
Fax Ֆաքս + 374 (10) 566 762
Internet Ինտերնետ www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ
Խորհրդին

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ եզրակացություն

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ «Բանկ») կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31-ը դեկտեմբերի 2010թ., հաշվետու տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար պատասխանատու է ղեկավարությունը: Ղեկավարությունը պատասխանատու է նաև այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի համար, որը, նրա կարծիքով, թույլ կտա կազմել սխալների կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվություններ:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը

Մեր պատասխանատվությունն է անցկացված աուդիտի արդյունքում արտահայտել կարծիք ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ: Մենք աուդիտն անցկացրեցինք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համապատասխան: Այդ ստանդարտներով պահանջվում է, որ մենք հետևենք էթիկայի պահանջներին և աուդիտը պլանավորենք ու իրականացնենք՝ ֆինանսական հաշվետվություններն էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու մասին ողջամիտ երաշխիք ձեռք բերելու նպատակով:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են այնպիսի ընթացակարգերի իրականացում, որոնք թույլ են տալիս ձեռք բերել աուդիտորական ապացույցներ ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների և բացահայտումների վերաբերյալ: Ընտրված ընթացակարգերը կախված են աուդիտորի դատողությունից, ներառյալ խարդախությամբ կամ սխալներով պայմանավորված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումների ռիսկի գնահատումը: Այս ռիսկը գնահատելիս աուդիտորը դիտարկում է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ կերպով ներկայացման համար կիրառվող ներքին վերահսկողության համակարգը՝ նպատակ ունենալով մշակել համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, բայց ոչ կարծիք արտահայտել կազմակերպության ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ: Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են նաև ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման ժամանակ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համապատասխանության, ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների նպատակահարմարության, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

Մենք գտնում ենք, որ ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավականաչափ են և համապատասխան՝ մեր աուդիտորական եզրակացության հիմք հանդիսանալու համար:

Եզրակացություն

Մեր կարծիքով, ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով, ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը առ 31-ը դեկտեմբերի 2010թ., ինչպես նաև նրա գործունեության արդյունքներն ու դրամական միջոցների հոսքերը հաշվետու տարվա համար՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն:

Էնդրյու Քոքսշել
Տնօրեն

Հակոբ Հարությունյան
Մենեջեր, Աուդիտի բաժին

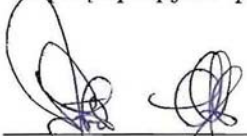
«Քեյ-Փի-Էս-Չի Արմենիա» ՓԲԸ
21 ապրիլի 2011թ.

KPMG Armenia PJSC

«Էյ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ
 Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն
 2010թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	Ծնթգ.	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ	4	10,842,065	10,154,979
Տոկոսային ծախս	4	(1,671,170)	(2,536,646)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		9,170,895	7,618,333
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	5	2,452,784	2,118,246
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս	6	(335,370)	(306,720)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտ		2,117,414	1,811,526
Չուտ շահույթ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից	7	489,493	106,551
Չուտ եկամուտ (վնաս) փոխարժեքային տարբերություններից	8	1,019,006	(170,333)
Չուտ (վնաս) շահույթ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներից		(4,416)	81,845
Այլ գործառնական եկամուտ		224,241	167,998
Այլ գործառնական ծախսեր		(161,628)	(133,105)
Գործառնական եկամուտ		12,855,005	9,482,815
Արժեզրկման հակադարձումներ (արժեզրկումից կորուստներ)	9	188,538	(403,754)
Աշխատակազմի գծով ծախսեր	10	(3,037,121)	(2,811,615)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	11	(4,087,017)	(3,716,659)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը		5,919,405	2,550,787
Շահութահարկի գծով ծախս	12	(1,362,465)	(934,005)
Տարվա շահույթ		4,556,940	1,616,782
Այլ համապարփակ եկամուտ՝ առանց շահութահարկի			
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ			
- Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		178,334	41,024
- Շահույթ կամ վնաս փոխանցված իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		(2,484)	(67,616)
Տարվա այլ համապարփակ եկամուտ՝ առանց շահութահարկի		175,850	(26,592)
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար		4,732,790	1,590,190

5-ից 67-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են Բանկի խորհրդի կողմից: Ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրվել են Բանկի Դեկլարարության կողմից 2011թ. ապրիլի 21-ին:

 Աստղիկ Բլիֆֆորդ
 Գլխավոր գործադիր տնօրեն

 Աստղիկ Էրանյան
 Գլխավոր հաշվապահ

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

«Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ
 Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ծնթգ.	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	28,511,520	41,079,313
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ			
- Բանկի կողմից պահվող	14	860,881	769,386
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված	14	-	67,409
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ			
- Բանկի կողմից պահվող	15	23,249,694	4,991,456
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված	15	-	3,350,259
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	16	1,472,919	14,571,896
Հաճախորդներին տրված վարկեր	17	85,769,739	65,270,512
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ		-	96,988
Ընթացիկ հարկային ակտիվ		-	144,259
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	18	4,308,280	4,851,160
Այլ ակտիվներ	19	776,708	563,182
Ընդամենը ակտիվներ		144,949,741	135,755,820
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	20	9,694,894	4,132,421
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	21	106,796,017	111,387,686
Այլ փոխառություններ		-	1,086,795
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն		887,610	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	12	564,504	508,415
Այլ պարտավորություններ	22	2,291,885	1,540,924
Ընդամենը պարտավորություններ		120,234,910	118,656,241
ՄԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	23	10,439,022	7,556,560
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ		145,798	(30,052)
Զբաղիված շահույթ		14,130,011	9,573,071
Ընդամենը սեփական կապիտալ		24,714,831	17,099,579
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		144,949,741	135,755,820

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ծնթգ.	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ԳՈՐԾԱՆՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ		
Ստացված տոկոսներ	10,373,340	9,926,491
Վճարված տոկոսներ	(1,964,165)	(2,205,611)
Ստացված կոմիսիոն և այլ վճարներ	2,681,191	2,077,254
Վճարված կոմիսիոն և այլ վճարներ	(328,284)	(299,793)
Ջուտ մուտքեր շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից	343,006	130,083
Ջուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնություններից	1,561,207	1,786,757
Ջուտ (վճարումներ) մուտքեր վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով	(4,416)	81,845
Այլ ստացված եկամուտ	82,495	43,635
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ	(5,880,719)	(5,502,899)
Գործառնական ակտիվների (աճ) նվազում		
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	115,917	(43,880)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(14,311,584)	(199,108)
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	94,554	499,733
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	13,485,146	(13,567,708)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(22,715,848)	15,281,043
Այլ ակտիվներ	(382,285)	118,325
Գործառնական պարտավորությունների աճ (նվազում)		
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	4,951,444	(14,828,165)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	648,095	6,783,761
Այլ պարտավորություններ	(31,970)	481,171
Գործառնական գործունեությամբ (օգտագործված) ստացված զուտ դրամական միջոցներ մինչև շահութահարկի վճարումը	(11,282,876)	562,934
Վճարված շահութահարկ	(318,469)	(1,023,670)
Գործառնական գործունեությամբ օգտագործված դրամական միջոցների հոսքեր	(11,601,345)	(460,736)
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(306,000)	(906,325)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վաճառք	5,117	11,182
Ներդրումային գործունեությամբ օգտագործված դրամական միջոցների հոսքեր	(300,883)	(895,143)
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ		
Այլ փոխառությունների (մարում) ստացում	(1,000,000)	1,000,000
Մուտքեր բաժնետիրական կապիտալի թողարկումից	2,882,462	-
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր	1,882,462	1,000,000
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ նվազում	(10,019,766)	(355,879)
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(2,546,704)	8,549,169
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեկան դրությամբ	40,557,145	32,363,855
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեկան դրությամբ	13 27,990,675	40,557,145

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

«ԷՂ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ
 Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
 2010թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	Բաժնետիրական կապիտալ հազ. դրամ	Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվների վերագնահատման պահուստ հազ. դրամ	Չբաշխված շահույթ հազ. դրամ	Ընդամենը սեփական կապիտալ հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2009թ.	2,437,600	(3,460)	13,075,249	15,509,389
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ				
Տարվա շահույթ	-	-	1,616,782	1,616,782
Այլ համապարփակ եկամուտ				
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի	-	41,024	-	41,024
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի	-	(67,616)	-	(67,616)
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ	-	(26,592)	-	(26,592)
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	(26,592)	1,616,782	1,590,190
Չբաշխված շահույթի վերադասակարգում բաժնետիրական կապիտալի	5,118,960	-	(5,118,960)	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2009թ.	7,556,560	(30,052)	9,573,071	17,099,579
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2010թ.	7,556,560	(30,052)	9,573,071	17,099,579
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ				
Տարվա շահույթ	-	-	4,556,940	4,556,940
Այլ համապարփակ եկամուտ				
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի	-	178,334	-	178,334
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի	-	(2,484)	-	(2,484)
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ	-	175,850	-	175,850
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	175,850	4,556,940	4,732,790
Ուղղակիորեն սեփական կապիտալում գրանցված գործառնություններ սեփականատերերի հետ				
Թողարկված բաժնետոմսեր	2,882,462	-	-	2,882,462
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.	10,439,022	145,798	14,130,011	24,714,831

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Էյ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ «Բանկ») Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցվել է որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն 1995թ-ին: Բանկը տրամադրում է ֆինանսական և բանկային ծառայությունների լայն ընտրանի և գործում է Հայաստանի Հանրապետության մայրաքաղաքում տեղակայված գլխամասային գրասենյակի ու մասնաճյուղերի միջոցով: 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ուներ 7 մասնաճյուղ: Տարվա ընթացքում Բանկի աշխատակիցների միջին թիվը կազմում էր 368 (2009թ-ին՝ 377): Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի («ՀՀ ԿԲ») կողմից:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0009, Տերյան փ. 66:

Բանկի սեփականատերերն են՝ Էյ-Էս-Բի-Սի Յուրլփ Բի Վի (70%) և Ուինգս Իստարլիշմենթ (30%):

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են ծանոթագրություն 30-ում:

(բ) Գործարար միջավայր

Հայաստանի գործարար միջավայրը

Հայաստանում տեղի են ունենում քաղաքական և տնտեսական փոփոխություններ, որոնք ազդեցություն են ունեցել և կշարունակեն ազդեցություն ունենալ այս միջավայրում գործող ձեռնարկությունների գործունեության վրա: Այդ իսկ պատճառով, Հայաստանի գործարար միջավայրում ծավալած գործունեությանը հատուկ են ռիսկեր, որոնք բնորոշ չեն այլ շուկաներին: Ի լրումն, կապիտալի և վարկային շուկաներում տեղի ունեցած ճգնաժամը և դրա ազդեցությունը Հայաստանի տնտեսության վրա ավելի է բարձրացրել տնտեսական անորոշության մակարդակը գործարար միջավայրում: Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի ֆինանսական վիճակի և գործառնությունների վրա գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՄՍ») պահանջների համաձայն:

(բ) Զափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով, ինչպես նաև հողի ու շենքերի, որոնք արտացոլվում են վերագնահատված արժեքով:

(զ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը («դրամ»), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը հանդիսանում է նաև սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ի պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացմանը, ինչպես նաև պայմանական պարտավորությունների ու ակտիվների բացահայտմանը վերաբերող մի շարք գնահատումներ և ենթադրություններ: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Մասնավորապես, հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ժամանակ գնահատման և կարևոր դատողությունների հետ կապված զգալի անորոշությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 17-ում՝ «Հաճախորդներին տրված վարկեր»:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվում է սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային միավորների գծով փոխարժեքային տարբերություններից ստացված շահույթը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է ժամանակաշրջանի սկզբում ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույքի ու ժամանակաշրջանի ընթացքում վճարումների ճշգրտումով ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև տարբերությունը: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Փոխարկման հետևանքով առաջացած արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի բաժնային գործիքների փոխարկման արդյունքում առաջացած տարբերությունների, որոնք ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամտի կազմում: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային միավորները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող միջոցները (նոստրո հաշիվներ): ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նվազագույն պահուստը համարվում է դրամական միջոցների համարժեք, քանի որ դրանից միջոցների ելքագրումը սահմանափակված չէ: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում ենք ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Դասակարգում

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք՝

- հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով,
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ,
- հանդիսանում են ածանցյալ ֆինանսական գործիք (բացառությամբ այն ածանցյալ գործիքների, որոնք նախատեսված են և հանդիսանում են արդյունավետ հեջավորման գործիքներ), կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին Բանկի կողմից նախատեսվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ստորև ներկայացված պայմաններից մեկի բավարարման դեպքում.

- ակտիվները կամ պարտավորությունները կառավարվում, գնահատվում և ներկայացվում են իրական արժեքի հիմունքով,
- նախատեսումը վերացնում կամ էականորեն նվազեցնում է հաշվապահական անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանալիս այլ հանգամանքներում, կամ
- ակտիվը կամ պարտավորությունը ներառում է պարունակվող ածանցյալ գործիք, որը էականորեն ձևափոխում է դրամական միջոցների հոսքերը, որոնք այլապես կպահանջվեին պայմանագրի համաձայն:

Պոտենցիալ բարենպաստ պայմաններ ենթադրող (դրական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև ձեռք բերված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես ակտիվ: Պոտենցիալ ոչ բարենպաստ պայմաններ ենթադրող (բացասական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև տրամադրված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես պարտավորություն:

Ֆինանսական գործիքների համապատասխան դասակարգումը ղեկավարությունը որոշում է սկզբնական ճանաչման պահին: Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները, ինչպես նաև որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ նախատեսված գործիքները սկզբնական ճանաչման պահին չեն վերդասակարգվում շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից: Ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է վարկերի և դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը, կարող է վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով

իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների կամ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական գործիքների դասից, եթե Բանկը մտադիր է և ի վիճակի է պահել այդ գործիքները մոտ ապագայում կամ մինչև մարման ժամկետը: Այլ ֆինանսական գործիքները կարող են վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից միայն հազվագյուտ հանգամանքներում: Հազվագյուտ հանգամանքներն ի հայտ են գալիս եզակի արտասովոր դեպքի արդյունքում, երբ գրեթե անհավանական է, որ այն կրկին տեղի կունենա մոտ ապագայում:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գնանշված չեն գործող շուկայում, բացառությամբ այն գործիքների`

- որոնց Բանկը մտադիր է անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառել,
- որոնց Բանկը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Բանկը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնց գծով Բանկը չի փոխհատուցի իր բոլոր սկզբնական ներդրումները` վճարումնակության անկարողությունից տարբեր այլ պատճառներով:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք Բանկը մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, բացառությամբ այն ներդրումների`

- որոնց սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Բանկը նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնք համապատասխանում են վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներն իրենցից ներկայացնում են այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք նախատեսված են որպես վաճառքի համար մատչելի կամ դասակարգված չեն որպես վարկեր ու դեբիտորական պարտքեր, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

(ii) Ծանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Բանկը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները հաշվառվում են վերջնահաշվարկի ամսաթվի դրությամբ:

(iii) Չափում

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները, ներառյալ ակտիվ համարվող ածանցյալ գործիքները, չափվում են իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են առաջանալ վաճառքի կամ այլ օտարման հետ կապված, բացառությամբ՝

- վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, և
- բաժնային գործիքներում ներդրումների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշվող շուկայական գին, որոնց իրական արժեքները հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել և որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, բացառությամբ այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք նախատեսված են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող և այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք առաջանում են, երբ իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի բավարարում ապաճանաչման պահանջները:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքն իրենից ներկայացնում է այն գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած սկզբնապես ճանաչված գումարի և մարման պահին գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան, որը հաշվարկվել է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեզրկումից կորուստը: Հավելավճարները և զեղչերը, ներառյալ գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսումները, ընդգրկված են համապատասխան գործիքի հաշվեկշռային արժեքում և ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(iv) Իրական արժեքի չափման սկզբունքներ

Իրական արժեք է համարվում այն գումարը, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը՝ մարվել իրազեկ, պատրաստական կողմերի միջև՝ «անկախ կողմերի միջև գործարքում» չափման ամսաթվի դրությամբ:

Հնարավորության դեպքում Բանկը գործիքի իրական արժեքը չափում է ելնելով գործող շուկայում այդ գործիքի համար գնանշված գներից: Շուկան համարվում է գործող, եթե գնանշված գները հեշտորեն ու կանոնավոր կերպով հասանելի են և իրենցից ներկայացնում են փաստացի ու կանոնավոր կերպով շուկայում տեղի ունեցող «անկախ կողմերի միջև գործարքներ»:

Եթե ֆինանսական գործիքի շուկան գործող շուկա չէ, ապա Բանկը որոշում է իրական արժեքը՝ օգտագործելով գնահատման տեխնիկա: Գնահատման տեխնիկաները ներառում են շուկայում վերջերս կատարված իրազեկ, պատրաստական «անկախ կողմերի միջև գործարքների» օգտագործումը (դրանց առկայության դեպքում), մեկ այլ էականորեն չտարբերվող գործիքի ընթացիկ իրական արժեքին հղումը, զեղչված դրամական հոսքերի վերլուծությունը և օպցիոնների գնահատման մոդելները: Ընտրված գնահատման մեթոդը որպես մուտքային տվյալներ առավելագույնս օգտագործում է շուկայական տվյալները և նվազագույնս հիմնվում է Բանկին որոշակի գնահատականների վրա, ներառում է բոլոր այն գործոնները, որոնք շուկայի մասնակիցները հաշվի կառնեին գինը որոշելիս, և համապատասխանում է ֆինանսական գործիքների գնահատման ընդունված տնտեսագիտական մեթոդաբանություններին: Գնահատման տեխնիկայի մուտքային տվյալները խելամտորեն ներկայացնում են շուկայի սպասումները և ֆինանսական գործիքին ներհատուկ ռիսկ-հատույց գործոնների չափումները:

Ֆինանսական գործիքի սկզբնական ճանաչման ժամանակ դրա իրական արժեքի լավագույն վկայությունը գործարքի գինն է, այսինքն՝ տրված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը, բացառությամբ եթե այդ գործիքի իրական արժեքի մասին վկայությունը ստացվում է նույն գործիքի գծով (այսինքն՝ առանց վերափոխման կամ «վերափաթեթավորման») այլ դիտարկելի ընթացիկ շուկայական գործարքների հետ համեմատության միջոցով, կամ գնահատման մի մոդելի հիման վրա, որի փոփոխականները ներառում են տվյալներ միայն դիտարկելի շուկաներից: Եթե գործարքի գինը տրամադրում է իրական արժեքի լավագույն վկայությունը սկզբնական ճանաչման ժամանակ, ապա ֆինանսական գործիքը սկզբնապես չափվում է գործարքի գնով, և այս գնի ու գնահատման մոդելի կիրառման արդյունքում սկզբնապես ձեռքբերված արժեքի տարբերությունը հետագայում ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում համապատասխան հիմունքով՝ գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, սակայն ոչ ուշ, քան գնահատման ամբողջական հիմնավորումը դիտարկելի շուկայական տվյալներով կամ գործարքի ավարտը:

Ակտիվները և երկար դիրքերը չափվում են առքի գնով, պարտավորությունները և կարճ դիրքերը չափվում են վաճառքի գնով: Երբ Բանկն ունի միմյանց չեզոքացնող ռիսկերով դիրքեր, այն միջին շուկայական գներն օգտագործում է որպես հիմք՝ չեզոքացնող ռիսկային դիրքերը չափելու համար, և առքի կամ վաճառքի գնի գծով ճշգրտումը համապատասխանաբար կիրառում է միայն զուտ բաց դիրքի նկատմամբ: Իրական արժեքն արտացոլում է գործիքի վարկային ռիսկը և ներառում է ճշգրտումներ Բանկի և գործարքի կողմի վարկային ռիսկը հաշվի առնելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում: Մոդելների օգտագործման արդյունքում ստացված իրական արժեքի գնահատականները ճշգրտվում են ցանկացած այլ գործոնների հետ կապված՝ այդ թվում իրացվելության ռիսկի կամ մոդելի անորոշության հետ կապված, այնքանով, որքանով Բանկը գտնում է, որ երրորդ անձ հանդիսացող շուկայի մասնակիցը կարող է դրանք հաշվի առնել գործարքի գինը որոշելիս:

(v) Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս

Ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

- շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է այն ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը, որը դասակարգված է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է սեփական կապիտալում՝ որպես այլ համապարփակ եկամուտ (բացառությամբ արժեզրկումից կորուստների և վաճառքի համար մատչելի պարտքային ֆինանսական գործիքների գծով փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած շահույթի և վնասի), մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև՝ ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

(vi) Ապաճանաչում

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ պահպանում, ոչ էլ փոխանցում է սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Ապաճանաչման պայմանները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները, որոնք առաջացել կամ պահպանվել են Բանկի կողմից, ճանաչվում են որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Բանկը կատարում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Եթե ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր կամ ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները պահպանվում են, ապա փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, այն ապաճանաչում է ակտիվը, եթե կորցնում է դրա նկատմամբ վերահսկողությունը:

Փոխանցումների այն գործարքներում, որոնցում Բանկը պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով նա ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Բանկը դուրս է գրում անհավաքագրելի համարվող ակտիվները:

(vii) Հետզնման և հակադարձ հետզնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով («ռեյո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեյո գործարքների գծով վճարվելիք գումարների կազմում՝ բանկերի ավանդներ և մնացորդներ կամ հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ հողվածներում՝ ըստ կիրառելիության: Վաճառքի և հետզնման գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեյո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վերավաճառքի նպատակով հակադարձ հետզնման պայմանագրերով («հակադարձ ռեյո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ՝ բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր հողվածներում՝ ըստ կիրառելիության: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեյո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառք նախատեսող պայմանագրի շրջանակներում գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակներով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ix) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվելով զուտ գումարով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

(դ) Հիմնական միջոցներ

(i) Մեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, բացառությամբ հողի և շենքերի, որոնք արտացոլված են վերագնահատված արժեքով, ինչպես ներկայացված է ստորև:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Վերագնահատում

Հողը և շենքերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր հիմունքով: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատման ենթակա հողի և շենքերի իրական արժեքների շարժից: Երբ հողի կամ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով աճում է, աճը ճանաչվում է որպես այլ համապարփակ եկամուտ՝ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Սակայն եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի շահույթում կամ վնասում ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, ապա այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Երբ հողի կամ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Սակայն եթե այդ նվազումը վերականգնում է նույն ակտիվի սեփական կապիտալում որպես այլ համապարփակ եկամուտ ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած աճը, ապա այն ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Հողի և շենքերի իրական արժեքը գնահատելու համար ղեկավարությունն օգտվում է անկախ գնահատող ընկերությունների ծառայություններից: Գնահատող ընկերությունները որպես կանոն կիրառում են եկամտի մոտեցումը կամ համադրելի վաճառքների մոտեցումը, կամ այդ երկու մոտեցումների համակցությունը՝ կախված տեղեկատվության մատչելիությունից և հուսալիությունից:

(iii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռք բերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Վարձակալված գույքի բարելավումների գծով մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետից և վարձակալության գործողության ժամկետից նվազագույնի ընթացքում: Հողատարածքի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

– շենքեր	20 տարի
– վարձակալված գույքի բարելավումներ	մինչև 10 տարի
– փոխադրամիջոցներ	5 տարի
– համակարգչային սարքավորումներ	3-ից 7 տարի
– այլ	5 տարի

(ե) Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման ծախսերը կապիտալացվում են որպես առանձին ծրագրի ձեռքբերման և ներդրման ծախսեր:

Ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարած հետագա ծախսումները կապիտալացվում են, երբ ավելացնում են այն ակտիվի ապագա տնտեսական օգուտները, որին վերաբերում են:

Համակարգչային ծրագրերի զարգացման կամ պահպանման ծախսերը ճանաչվում են որպես ծախս կատարվելու ժամանակ:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

– համակարգչային ծրագրեր	3-ից 5 տարի
– այլ	10 տարի

(զ) Արժեզրկում

(i) Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները հիմնականում ներառում են վարկերը և այլ դեբիտորական պարտքերը («վարկեր և դեբիտորական պարտքեր»): Բանկը վերանայում է իր վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ արժեզրկումը կանոնավոր հիմունքով գնահատելու նպատակով: Վարկը կամ դեբիտորական պարտքը արժեզրկվում է, և արժեզրկումից կորուստներ ճանաչվում են այն և միայն այն դեպքում, երբ առկա է անկողմնակալ վկայություն սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ ավելի դեպքերի արդյունք հանդիսացող արժեզրկման մասին, և այդ դեպքը (կամ դեպքերը) ազդեցություն ունի վարկի գծով դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի վրա, որոնք հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը կարող է ներառել պարտավորությունների չկատարումը կամ վճարումների հետաձգումը վարկառուի կողմից, վարկային պայմանագրի պայմանների խախտումները վարկառուի կողմից, վարկի կամ փոխառության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի, վարկառուի կամ թողարկողի սնանկացման հայտանիշները, արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը, գրավի արժեքի նվազումը կամ ակտիվների խմբին վերաբերող այլ դիտարկելի տվյալները, ինչպիսիք են խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների վճարունակության վատթարացումը, կամ տվյալ խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների կողմից պարտականությունների չկատարման հետ փոխկապակցված տնտեսական պայմանների փոփոխությունը:

Բանկը նախ գնահատում է, թե արդյոք գոյություն ունի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն այն առանձին վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի են, և ապա առանձին կամ հավաքական հիմունքով՝ այն վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի չեն: Եթե Բանկը որոշում է, որ առանձին գնահատված վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով լինի այն նշանակալի կամ ոչ նշանակալի, արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն չկա, ապա այն ներառում է այդ վարկը պարտքային ռիսկի համանման բնութագրերով վարկերի և դեբիտորական պարտքերի խմբում և դրանք հավաքական հիմունքով գնահատում արժեզրկման տեսանկյունից: Այն վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, որոնք առանձին են գնահատվում արժեզրկման տեսանկյունից, և որոնց գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում կամ շարունակվում է ճանաչվել, չեն ներառվում արժեզրկման հավաքական հիմունքով գնահատման մեջ:

Եթե առկա է վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես վարկի կամ դեբիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքի և այդ վարկի կամ դեբիտորական պարտքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով գեղջված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի, ներառյալ երաշխիքների գծով ստացվելիք գումարների և գրավի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը: Պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերը և նախկին փորձի վրա հիմնված վնասները, որոնց գծով ներկա տնտեսական պայմաններն արտացոլող դիտարկելի տվյալների հիման վրա կատարվել են ճշգրտումներ, հանդիսանում են դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերի գնահատման հիմք:

Որոշ դեպքերում դիտարկելի տվյալները, որոնք պահանջվում են վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար, կարող են լինել սահմանափակ կամ այլևս ոչ ամբողջությամբ առնչվող տվյալ հանգամանքներին: Դա կարող է տեղի ունենալ, երբ վարկառուն ֆինանսական դժվարությունների մեջ է, և համանման վարկառուների վերաբերյալ քիչ պատմական տվյալներ կան: Այդպիսի դեպքերում, արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար Բանկն օգտագործում է իր փորձը և դատողությունները:

Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում են այնքանով, որքանով փոխհատուցվող գումարի հետագա աճը կարելի է անկողմնակալորեն կապել արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը:

Այն դեպքերում, երբ վարկի հավաքագրումը հնարավոր չէ, վարկը դուրս է գրվում ի հաշիվ արժեզրկման գծով ձևավորված համապատասխան պահուստի: Բանկը վարկի մնացորդը (և արժեզրկման գծով ձևավորված համապատասխան պահուստը) դուրս է գրում, երբ ղեկավարությունը որոշում է, որ վարկը ենթակա չէ հավաքագրման և ձեռնարկվել են վարկի վերադարձի հետ կապված բոլոր անհրաժեշտ քայլերը:

(ii) Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները ներառում են վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներում ընդգրկված չգնանշվող բաժնային գործիքները, որոնք չեն հաշվառվում իրական արժեքով, քանի որ այն հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել: Եթե առկա է այդ ներդրումների գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես ներդրման հաշվեկշռային արժեքի և նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների ներկա շուկայական հատույցադրույքով գեղջված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը:

Այս ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և ենթակա չեն հակադարձման:

(iii) Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամտում ճանաչված կուտակված վնասը փոխանցելով շահույթի կամ վնասի կազմ՝ որպես վերադասակարգման ճշգրտում: Կուտակված վնասը, որը այլ համապարփակ եկամտից վերադասակարգվում է շահույթի կամ վնասի կազմ, հանդիսանում է ձեռքբերման արժեքի՝ հանած մայր գումարի մարումները ու մաշվածությունը, և ընթացիկ իրական արժեքի՝ հանած նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված արժեզրկումից կորուստները, միջև տարբերությունը: Ժամանակի արժեքին վերագրելի արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխություններն արտացոլվում են որպես տոկոսային եկամտի բաղադրիչ:

Վաճառքի համար մատչելի բաժնային արժեթղթում կատարած ներդրման իրական արժեքի էական կամ երկարատև նվազումը դրա սկզբնական արժեքից հանդիսանում է արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթի իրական արժեքն աճում է, և այդ աճը հնարավոր է անկողմնակալորեն կապել շահույթում կամ վնասում արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը, ապա արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, իսկ հակադարձված գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այնուամենայնիվ, արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի բաժնային արժեթղթի իրական արժեքի ցանկացած հետագա վերականգնումը ճանաչվում է այլ համապարփակ եկամտում:

(iv) Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից (հանած վաճառքի ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը գեղջվում են իրենց ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը գեղջման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինի:

(ե) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկը որպես անցյալ դեպքերի արդյունք ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են գեղջելով ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ օգտագործելով գեղջման մինչև հարկումը գործող այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և, անհրաժեշտության դեպքում՝ պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը:

(ը) Վարկավորման պարտավորվածություններ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը հանձն է առնում վարկավորման պարտավորվածություններ, որոնք ներառում են չօգտագործված վարկային պարտավորվածությունները, ակրեդիտիվները և երաշխիքները, ինչպես նաև տրամադրում է վարկային ապահովագրման այլ տեսակներ:

Ֆինանսական երաշխիքներն իրենցից ներկայացնում են պայմանագրեր, որոնք պարտավորեցնում են Բանկին կատարել որոշակի վճարումներ, որոնք կփոխհատուցեն երաշխիքի սեփականատիրոջ այն վնասները, որոնք նա կկրեր, եթե առանձին պարտատերն ի վիճակի չլինի կատարել վճարումները պարտքային գործիքի պայմաններով նախատեսված ժամկետներում:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունը սկզբնապես ճանաչվում է իրական արժեքով, հաշվի չառնելով գործարքի հետ կապված ծախսումները, և հետագայում չափվում է երկու մեծություններից առավելագույնով՝ սկզբնապես ճանաչված գումարը՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան կամ երաշխիքի գծով կորուստների պահուստը: Ֆինանսական երաշխիքների գծով կորուստների պահուստը և վարկավորման այլ պարտավորվածությունները ճանաչվում են, երբ գոյություն ունի վնաս կրելու հավանականություն և այդ վնասը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունները և վարկավորման այլ պարտավորվածությունների գծով պահուստները ներառվում են այլ պարտավորությունների կազմում:

Վարկավորման պարտավորվածությունները չեն ճանաչվում, բացառությամբ հետևյալ պարտավորվածությունների.

- վարկավորման պարտավորվածություններ, որոնք Բանկը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ,
- եթե Բանկն ունի իր վարկավորման պարտավորվածություններից առաջացող ակտիվների՝ դրանց առաջացումից կարճ ժամանակ անց վաճառելու նախկին պրակտիկա, ապա նույն դասում գտնվող բոլոր վարկավորման պարտավորվածությունները դիտվում են որպես ածանցյալ գործիքներ,

- վարկավորման պարտավորվածություններ, որոնք կարող են մարվել զուտ հիմունքով՝ դրամական միջոցներով կամ մեկ այլ ֆինանսական գործիք մատակարարելով կամ թողարկելով,
- շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածություններ:

(թ) Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերին ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկային հետևանքների:

Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

(ժ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ եկամտի միավորներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ եկամտում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա շահութահարկի գծով ակնկալվող վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարած ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկը չի ճանաչվում հետևյալ ժամանակավոր տարբերությունների համար՝ հարկային նպատակներով չնվազեցվող գույքի, ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչում, որը ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի վրա, ինչպես նաև այն դուստր ընկերություններում կատարած ներդրումներին վերաբերող ժամանակավոր տարբերություններ, որտեղ մայր ընկերությունն ի վիճակի է վերահսկել ժամանակավոր տարբերության հակադարձումը, և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունը չի հակադարձվի մոտ ապագայում: Հետաձգված հարկի գումարը չափվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի:

(ի) Եկամտի և ծախսի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով հաշվեգրված գեղչերը և հավելավճարները ճանաչվում են տոկոսային եկամտում:

Կոմիսիոն և այլ վճարները, այլ եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս:

Շահաբաժինների տեսքով եկամուտը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ շահաբաժին հայտարարման օրը:

Գործառնական վարձակալության գծով վճարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում: Վարձակալության գծով ստացված խրախուսող պայմանները ճանաչվում են որպես վարձակալության գծով ընդհանուր ծախսի անբաժան մաս՝ վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում:

(լ) Դեռևս չընդունված նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ, ստանդարտների փոփոխություններ և մեկնաբանություններ չէին գործում 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և չեն կիրառվել սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Այդ ստանդարտներից և փոփոխություններից ստորև ներկայացվածները հնարավոր է, որ ազդեցություն կունենան Բանկի ֆինանսական վիճակի և գործունեության վրա: Բանկը մտադիր է ընդունել այդ ստանդարտները և դրանց փոփոխությունները, երբ վերջիններս մտնեն ուժի մեջ: Բանկը դեռ չի վերլուծել այդ ստանդարտների և դրանց փոփոխությունների հնարավոր ազդեցությունը իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Վերանայված ՀՀՍՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» (2009թ.) ստանդարտը ներկայացնում է կապակցված կողմերի հետ գործարքների և դրանց մնացորդների բացահայտման հիմնական պահանջների հետ կապված բացառությունը, ներառյալ պարտավորվածությունները, կառավարության հետ առնչություն ունեցող կազմակերպությունների համար: Ի լրումն, ստանդարտը վերանայվել է ներկայացման որոշ պահանջներ հեշտացնելու նպատակով, որոնք նախկինում պարտադիր չէին հանդիսանում: Վերանայված ստանդարտը պետք է կիրառվի հետադարձ հիմունքով 2011թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:
- ՖՀՍՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտը կգործի 2013թ. հունվարի 1-ից և հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Նոր ստանդարտը կիրառարակվի մի քանի փուլերով, և ենթադրվում է, որ կփոխարինի ՀՀՍՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում» ստանդարտը ծրագրի ավարտից հետո՝ մինչև 2010թ. վերջը: ՖՀՍՍ 9-ի առաջին մասը, որը վերաբերում է ֆինանսական ակտիվների ճանաչմանը և չափմանը, հրապարակվեց 2009թ. նոյեմբերին: Երկրորդ մասը, որը վերաբերում է ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգմանը և չափմանը, հրապարակվեց 2010թ. հոկտեմբերին: Ակնկալվում է, որ ստանդարտի մնացած մասերը կիրառարակվեն 2011թ. առաջին կիսամյակի ընթացքում: Բանկն

ընդունում է, որ նոր ստանդարտը նախատեսում է բազմաթիվ փոփոխություններ ֆինանսական գործիքների հաշվառման համար և հավանական է, որ էական ազդեցություն կունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Այս փոփոխությունների ազդեցությունը կվերլուծվի ստանդարտի հաջորդ փուլերի հրապարակմանը զուգընթաց:

- *«2010թ. ՖՀՄՄ-ների կատարելագործումները»*, որոնք ընդունվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից ՖՀՄՄ-ների կատարելագործման ծրագրի երրորդ տարեկան ժողովի ընթացքում, դիտարկվում են առանձին՝ յուրաքանչյուր ստանդարտի հիմունքով: Յուրաքանչյուր փոփոխության ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվն առանձին ներառված է համապատասխան ստանդարտում:

4 Չուտ տոկոսային եկամուտ

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	9,595,021	9,244,248
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	999,657	606,748
Գրանական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	122,723	94,771
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից	88,347	58,904
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	35,629	128,645
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	688	21,663
	10,842,065	10,154,979
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	1,508,247	1,833,633
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	132,532	184,381
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	24,650	431,837
Այլ փոխառություններ	5,741	86,795
	1,671,170	2,536,646

5 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Գրանային փոխանցումներ	754,103	694,855
Վարկավորման գործարքներ	669,242	579,234
Վարկային քարտեր	454,197	402,847
Հաշիվների սպասարկում	284,609	231,548
Ակրեդիտիվներ և երաշխիքներ	218,622	146,652
Ավտոմատ գանձման մեքենաների ծառայություններ	53,202	42,925
Այլ	18,809	20,185
	2,452,784	2,118,246

6 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Քարտերով իրականացվող գործառնությունների վճարներ	215,665	193,760
Այլ	119,705	112,960
	335,370	306,720

**7 Չուտ շահույթ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական
արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների**

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Չուտ շահույթ արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրերից	521,688	111,398
Չուտ վնաս պարտքային արժեթղթերի առք ու վաճառքից	(32,195)	(4,847)
	489,493	106,551

8 Չուտ եկամուտ (վնաս) փոխարժեքային տարբերություններից

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Շահույթ սփոթ գործարքներից	1,561,207	1,786,757
Չուտ վնաս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	(542,201)	(1,957,090)
	1,019,006	(170,333)

9 Արժեգրկման հակադարձումներ (արժեգրկումից կորուստներ)

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկեր (ծանոթագրություն 17)	217,607	(403,754)
Այլ ակտիվներ (ծանոթագրություն 19)	(29,069)	-
	188,538	(403,754)

10 Աշխատակազմի գծով ծախսեր

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցների հատուցումներ	2,857,730	2,648,913
Աշխատավարձին վերաբերող սոցիալական ապահովության ծախսեր	179,391	162,702
	3,037,121	2,811,615

11 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
ԷՅ-Էս-Բի-Սի Խմբի ՏՏ աջակցման ծախսեր և այլ վճարներ	1,577,906	1,297,263
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	845,962	784,861
Հիմնական միջոցների վարձակալություն	444,532	448,478
Կապի և հաղորդակցության ծառայություններ	186,224	219,421
Ապահովագրություն	177,799	159,891
Մասնագիտական ծառայություններ	117,273	163,036
Գովազդ և շուկայավարում	100,916	99,634
Անվտանգության ծառայություն	80,165	78,946
ՏՏ-ին վերաբերող ծախսեր	68,831	60,753
Վերանորոգման և պահպանման ծախսեր	68,418	45,476
Գործուղման և հանգստի կազմակերպման ծախս	62,568	38,877
Կոմունալ ծառայություններ	62,124	66,792
Արտարժույթի տեղափոխման ծախսեր	56,365	74,186
Գրասենյակային ծախսեր	41,888	50,102
Բարեգործություն և հովանավորություն	20,467	7,222
Այլ	175,579	121,721
	4,087,017	3,716,659

12 Շահութահարկի գծով ծախս

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս		
Ընթացիկ տարի	1,342,449	599,755
Նախորդ տարիներում շահութահարկի պակաս (ավել) հաշվարկված գումար	7,889	(19,843)
	1,350,338	579,912
Հետաձգված հարկի գծով ծախս		
Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	12,127	354,093
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	1,362,465	934,005

2010թ-ին ընթացիկ և հետաձգված հարկերի գծով կիրառելի հարկային դրույքը կազմում է 20% (2009թ-ին՝ 20%):

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում

	<u>2010թ. հազ. դրամ</u>	<u>%</u>	<u>2009թ. հազ. դրամ</u>	<u>%</u>
Շահույթ մինչև հարկումը	5,919,405		2,550,787	
ահութահարկի հաշվարկ կիրառելի հարկային դրույքով	1,183,881	20.0	510,157	20.0
մվազեցվող ծախսեր	170,695	2.9	443,691	17.4
ախորդ տարիներում շահութահարկի պակաս (ավել) հաշվարկված գումար	7,889	0.1	(19,843)	(0.8)
	<u>1,362,465</u>	<u>23.0</u>	<u>934,005</u>	<u>36.6</u>

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող արժեքների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ 2010թ. և 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն մվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն:

Ստորև ներկայացված է ժամանակավոր տարբերությունների շարժը 2010թ. և 2009թ. ընթացքում:

2010թ. հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2010թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ եկամտում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	42,500	(28,630)	-	13,870
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	10,859	22,311	-	33,170
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(7,178)	(38)	43,962	36,746
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	29,121	(26,177)	-	2,944
Հաճախորդներին տրված վարկեր	609,984	149,683	-	759,667
Հիմնական միջոցներ	(34,017)	(19,846)	-	(53,863)
Այլ ակտիվներ	6,507	(4,891)	-	1,616
Այլ պարտավորություններ	(149,361)	(80,285)	-	(229,646)
	<u>508,415</u>	<u>12,127</u>	<u>43,962</u>	<u>564,504</u>

«Էյ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ
 2010թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2009թ. հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2009թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ եկամտում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2009թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	33,150	9,350	-	42,500
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	16,320	(5,461)	-	10,859
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(865)	335	(6,648)	(7,178)
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	5,036	24,085	-	29,121
Հաճախորդներին տրված վարկեր	200,516	409,468	-	609,984
Հիմնական միջոցներ	(24,385)	(9,632)	-	(34,017)
Այլ ակտիվներ	7,389	(882)	-	6,507
Այլ պարտավորություններ	(76,191)	(73,170)	-	(149,361)
	160,970	354,093	(6,648)	508,415

(բ) Այլ համապարփակ եկամտում ճանաչված շահութահարկ

Ստորև ներկայացված են այլ համապարփակ եկամտի տարրերին վերաբերող հարկային հետևանքները դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

հազ. դրամ	2010թ.			2009թ.		
	Գումարը մինչև հարկումը	Հարկի գծով (ծախս)/ արտոնություն	Գումարը հարկումից հետո	Գումարը մինչև հարկումը	Հարկի գծով (ծախս)/ արտոնություն	Գումարը հարկումից հետո
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	222,917	(44,583)	178,334	51,280	(10,256)	41,024
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	(3,105)	621	(2,484)	(84,520)	16,904	(67,616)
Այլ համապարփակ եկամուտ	219,812	(43,962)	175,850	(33,240)	6,648	(26,592)

13 Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Կանխիկը դրամարկղում	7,133,137	6,056,296
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում (առանց վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոզիտացված միջոցի)	13,943,100	13,260,600
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- ԱԱԱ վարկանիշով	4,813,317	8,107,769
- ԱԱ- -ից ԱԱ+ վարկանիշով	1,679,954	12,616,112
- Ա- -ից Ա+ վարկանիշով	59,854	25,218
- Վարկանիշ չունեցող	361,313	491,150
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	6,914,438	21,240,249
Գրամական միջոցները և դրանց համարժեքները գրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում	27,990,675	40,557,145
ՀՀ ԿԲ-ում վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոզիտացված միջոց	520,548	522,168
Հաշվեգրված տոկոսներ	297	-
Գրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	28,511,520	41,079,313

Գրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն: Վերը նշված վարկանիշները Standard & Poor's վարկանշային գործակալության վարկանիշներն են:

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նոստրո հաշվի մնացորդը կազմում է 520,548 հազար դրամ (2009թ-ին՝ 522,168 հազար դրամ), որը պահվում է Ար.Քա վճարային համակարգի միջոցով գործառնությունների իրականացման համար:

Նոստրո հաշիվները ներառում են պարտադիր նվազագույն պահուստը, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն՝ ներգրավված միջոցների 8%-ից 12%-ի չափով: Այս ավանդների ելքագրումը սահմանափակված չէ, սակայն նվազագույն մնացորդը չպահպանելու դեպքում Բանկի նկատմամբ կարող են կիրառվել տուգանքներ:

2010թ. և 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը ուներ մեկ և երկու բանկեր, որոնց մնացորդները գերազանցում էին սեփական կապիտալի 10%-ը: 2010թ. և 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր արժեքը կազմում էր համապատասխանաբար 4,813,317 հազար դրամ և 19,256,731 հազար դրամ:

14 Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական գանձապետական պարտատոմսեր	680,020	728,527
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		
Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրեր	180,861	40,859
	860,881	769,386
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
ՀՀ պետական գանձապետական պարտատոմսեր	-	67,409
	-	67,409

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներն իրենցից ներկայացնում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող դասակարգված ֆինանսական գործիքներ:

(ա) Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրեր

Ստորև բերվող աղյուսակում, հիմնական արտարժույթների կտրվածքով, ներկայացված են արտարժույթի փոխանակման ֆորվարդային պայմանագրերի գումարները դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ ներառյալ պայմանագրային փոխարժեքը և մինչև մարումը մնացած ժամկետը: Ստորև ներկայացված արտարժույթով արտահայտված գումարները փոխարկվում են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքներով: Այս դեռևս չկատարված պայմանագրերի գծով չիրացված շահույթը և վնասը, կատարման ենթակա սակայն դեռևս չկատարված պայմանագրերի գծով ստացվելիք և վճարվելիք գումարների հետ մեկտեղ, ճանաչվել են շահույթում կամ վնասում և շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների կազմում՝ ըստ կիրառելիության:

	Անվանական գումար		Միջին կշռված պայմանագրային փոխարժեքները	
	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ	2010թ.	2009թ.
ԱՄՆ դոլարի առք ՀՀ դրամի վաճառք				
Մինչև 3 ամիս	2,144,114	1,222,516	357.7	382.5
3-ից 12 ամիս	2,370,955	1,683,017	353.0	379.8
Եվրոյի առք ԱՄՆ դոլարի վաճառք				
Մինչև 3 ամիս	3,614,211	-	1.3	-
ՄԲ ֆունտ ստերլինգի առք ԱՄՆ դոլարի վաճառք				
Մինչև 3 ամիս	1,099,227	-	1.5	-

	Անվանական գումար		Միջին կշռված պայմանագրային փոխարժեքները	
	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ	2010թ.	2009թ.
ԱՄՆ դոլարի առք եվրոյին վաճառք				
Մինչև 3 ամիս	97,874	-	1.4	-
Եվրոյի առք ՀՀ դրամի վաճառք				
Մինչև 3 ամիս	96,232	-	484.0	-
ՀՀ դրամի առք եվրոյին վաճառք				
Մինչև 3 ամիս	94,950	-	474.7	-

15 Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական գանձապետական պարտատոմսեր	23,217,707	4,959,380
	23,217,707	4,959,380
Բաժնային գործիքներ – Չգնանշվող		
ԱԶՌ-Ա վարկային բյուրո	19,140	19,140
Արմենիան Քարդ	12,143	12,143
SWIFT	704	793
	31,987	32,076
	23,249,694	4,991,456
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական գանձապետական պարտատոմսեր	-	3,350,259
	-	3,350,259

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

Որոշելի իրական արժեք չունեցող ներդրումներ

Սկզբնական արժեքով ներկայացված վաճառքի համար մատչելի ներդրումները ներառում են չգնանշվող բաժնային արժեթղթերը ֆինանսական ծառայությունների ոլորտում: Այս ներդրումների համար գործող շուկա գոյություն չունի, և վերջերս տեղի չեն ունեցել այնպիսի գործարքներ, որոնք կարող էին տրամադրել վկայություն դրանց ընթացիկ իրական արժեքի մասին: Ի լրումն, զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդի կիրառման արդյունքում ձևավորվում են մի շարք իրական արժեքներ, ինչը պայմանավորված է այս ոլորտում դրամական միջոցների ապագա հոսքերի հետ կապված անորոշությամբ:

16 Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ

	<u>2010թ. հազ. դրամ</u>	<u>2009թ. հազ. դրամ</u>
Վարկեր և փոխառություններ		
ԱԱ- -ից ԱԱ+ վարկանիշով	481,160	10,635,170
Ա- -ից Ա+ վարկանիշով	-	3,778,950
Հայկական բանկերին տրված վարկեր՝ ՀՀ ԿԲ-ի երաշխիքով	900,296	-
10 խոշորագույն հայկական բանկեր	-	93,789
Առանց վարկանիշի	91,463	63,987
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	<u>1,472,919</u>	<u>14,571,896</u>

Բանկերին տրված վարկերը և փոխառություններն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն: Վերը նշված վարկանիշները Standard & Poor's վարկանշային գործակալության վարկանիշներն են:

Բանկերին տրված վարկերի և փոխառությունների կենտրոնացում

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի բանկեր, որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը (2009թ-ին՝ երկու բանկ՝ 14,047,850 հազար դրամ ընդհանուր մնացորդով):

17 Հաճախորդներին տրված վարկեր

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր		
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	43,208,877	27,775,192
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	21,881,366	11,101,346
Ընդամենը կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր	65,090,243	38,876,538
Անհատ հաճախորդներին տրված վարկեր		
Հիփոթեքային վարկեր	14,681,963	18,555,392
Ավտոմեքենայի վարկեր	1,867,558	3,578,738
Կառուցման վարկեր	1,944,827	2,365,647
Վարկային քարտեր	2,136,732	1,745,506
Սպառողական վարկեր	26,675	330,599
Անհատ հաճախորդներին տրված այլ վարկեր	239,282	281,384
Ընդամենը անհատ հաճախորդներին տրված վարկեր	20,897,037	26,857,266
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	85,987,280	65,733,804
Արժեզրկման գծով պահուստ	(217,541)	(463,292)
Հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	85,769,739	65,270,512

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2010թ. ընթացքում:

	Վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին հազ. դրամ	Վարկեր անհատ հաճախորդներին հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբին	54,853	408,439	463,292
Զուտ հակադարձում	(54,853)	(162,754)	(217,607)
Դուրս գրումներ	-	(28,144)	(28,144)
Մնացորդը տարեվերջին	-	217,541	217,541

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2009թ. ընթացքում:

	Վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին հազ. դրամ	Վարկեր անհատ հաճախորդներին հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբին	-	169,677	169,677
Զուտ ծախս	54,853	348,901	403,754
Դուրս գրումներ	-	(110,139)	(110,139)
Մնացորդը տարեվերջին	54,853	408,439	463,292

(ա) Հաճախորդներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Չուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	41,230,581	-	41,230,581	-
Ժամկետանց, բայց ոչ արժեզրկված վարկեր				
- 30-89 օր ժամկետանց	10,563	-	10,563	-
- 90-179 օր ժամկետանց	1,170,374	-	1,170,374	-
- 180-270 օր ժամկետանց	709,239	-	709,239	-
- ավելի քան 270 օր ժամկետանց	88,120	-	88,120	-
Ընդամենը ժամկետանց, բայց ոչ արժեզրկված վարկեր	1,978,296	-	1,978,296	-
Ընդամենը վարկեր խոշոր ընկերություններին	43,208,877	-	43,208,877	-
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	21,288,562	-	21,288,562	-
Ժամկետանց, բայց ոչ արժեզրկված վարկեր				
- մինչև 30 օր ժամկետանց	68,360	-	68,360	-
- 30-89 օր ժամկետանց	225,993	-	225,993	-
- 180-270 օր ժամկետանց	5,221	-	5,221	-
- ավելի քան 270 օր ժամկետանց	293,230	-	293,230	-
Ընդամենը ժամկետանց, բայց ոչ արժեզրկված վարկեր	592,804	-	592,804	-
Ընդամենը վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	21,881,366	-	21,881,366	-
Ընդամենը կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր	65,090,243	-	65,090,243	-

«Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ
 2010թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Չուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Անհատ հաճախորդներին տրված վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	13,848,045	(6,838)	13,841,207	0.1
- մինչև 30 օր ժամկետանց	72,432	(36)	72,396	0.1
- 30-89 օր ժամկետանց	199,021	(98)	198,923	0.1
- 90-179 օր ժամկետանց	44,595	(1,996)	42,599	4.5
- ավելի քան 180 օր ժամկետանց	517,870	(87,574)	430,296	16.9
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	14,681,963	(96,542)	14,585,421	0.7
Ավտոմեքենայի վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	1,618,260	(327)	1,617,933	0.0
- մինչև 30 օր ժամկետանց	43,630	(422)	43,208	1.0
- 30-89 օր ժամկետանց	25,027	(797)	24,230	3.2
- 90-179 օր ժամկետանց	27,167	(2,293)	24,874	8.4
- ավելի քան 180 օր ժամկետանց	153,474	(53,431)	100,043	34.8
Ընդամենը ավտոմեքենայի վարկեր	1,867,558	(57,270)	1,810,288	3.1
Կառուցման վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	1,778,084	(882)	1,777,202	0.1
- 30-89 օր ժամկետանց	6,192	(3)	6,189	0.1
- 90-179 օր ժամկետանց	28,736	-	28,736	-
- ավելի քան 180 օր ժամկետանց	131,815	(54,938)	76,877	41.7
Ընդամենը կառուցման վարկեր	1,944,827	(55,823)	1,889,004	2.9
Վարկային քարտեր				
- ոչ ժամկետանց	2,106,773	(618)	2,106,155	0.0
- մինչև 30 օր ժամկետանց	3,027	(346)	2,681	11.4
- 30-89 օր ժամկետանց	17,855	(1,660)	16,195	9.3
- 90-179 օր ժամկետանց	8,653	(3,678)	4,975	42.5
- ավելի քան 180 օր ժամկետանց	424	(424)	-	100.0
Ընդամենը վարկային քարտեր	2,136,732	(6,726)	2,130,006	0.3
Սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	25,218	(17)	25,201	0.1
- մինչև 30 օր ժամկետանց	126	(6)	120	4.8
- 30-89 օր ժամկետանց	54	(20)	34	37.0
- 90-179 օր ժամկետանց	666	(419)	247	62.9
- ավելի քան 180 օր ժամկետանց	611	(600)	11	98.2
Ընդամենը սպառողական վարկեր	26,675	(1,062)	25,613	4.0
Անհատ հաճախորդներին տրված այլ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	204,143	(101)	204,042	0.1
- մինչև 30 օր ժամկետանց	35,139	(17)	35,122	0.1
Ընդամենը անհատ հաճախորդներին տրված այլ վարկեր	239,282	(118)	239,164	0.1
Ընդամենը անհատ հաճախորդներին տրված վարկեր	20,897,037	(217,541)	20,679,496	1.0
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	85,987,280	(217,541)	85,769,739	0.3

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	25,652,155	-	25,652,155	-
Ժամկետանց, բայց ոչ արժեզրկված վարկեր				
- 30-89 օր ժամկետանց	864,116	-	864,116	-
- 90-179 օր ժամկետանց	1,258,921	-	1,258,921	-
Ընդամենը վարկեր խոշոր ընկերություններին	27,775,192	-	27,775,192	-
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	9,413,610	-	9,413,610	-
Ժամկետանց, բայց ոչ արժեզրկված վարկեր				
- մինչև 30 օր ժամկետանց	71,531	-	71,531	-
- 30-89 օր ժամկետանց	38,439	-	38,439	-
- 90-179 օր ժամկետանց	489,130	-	489,130	-
- 180-270 օր ժամկետանց	250,164	-	250,164	-
Արժեզրկված վարկեր				
- overdue 180-270 days	838,472	(54,853)	783,619	6.5
Ընդամենը վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	11,101,346	(54,853)	11,046,493	0.5
Ընդամենը կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր	38,876,538	(54,853)	38,821,685	0.1
Անհատ հաճախորդներին տրված վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	17,787,134	(8,757)	17,778,377	0.1
- մինչև 30 օր ժամկետանց	186,327	(140)	186,187	0.1
- 30-89 օր ժամկետանց	131,796	(78)	131,718	0.1
- 90-179 օր ժամկետանց	95,506	(5,386)	90,120	5.6
- ավելի քան 180 օր ժամկետանց	354,629	(95,728)	258,901	27.0
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	18,555,392	(110,089)	18,445,303	0.6
Ավտոմեքենայի վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	3,295,501	(6,403)	3,289,098	0.2
- մինչև 30 օր ժամկետանց	46,956	(4,936)	42,020	10.5
- 30-89 օր ժամկետանց	35,522	(7,185)	28,337	20.2
- 90-179 օր ժամկետանց	35,036	(17,103)	17,933	48.8
- ավելի քան 180 օր ժամկետանց	165,723	(164,552)	1,171	99.3
Ընդամենը ավտոմեքենայի վարկեր	3,578,738	(200,179)	3,378,559	5.6

«Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ
 2010թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Կառուցման վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	2,207,060	(1,094)	2,205,966	0.1
- մինչև 30 օր ժամկետանց	22,254	(11)	22,243	0.1
- 30-89 օր ժամկետանց	29,000	(15)	28,985	0.1
- 90-179 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 180 օր ժամկետանց	107,333	(63,516)	43,817	59.2
Ընդամենը կառուցման վարկեր	2,365,647	(64,636)	2,301,011	2.7
Վարկային քարտեր				
- ոչ ժամկետանց	1,700,720	(1,559)	1,699,161	0.1
- մինչև 30 օր ժամկետանց	7,741	(554)	7,187	7.2
- 30-89 օր ժամկետանց	9,843	(3,484)	6,359	35.4
- 90-179 օր ժամկետանց	9,871	(6,680)	3,191	67.7
- ավելի քան 180 օր ժամկետանց	17,331	(17,246)	85	99.5
Ընդամենը վարկային քարտեր	1,745,506	(29,523)	1,715,983	1.7
Սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	321,770	(384)	321,386	0.1
- մինչև 30 օր ժամկետանց	3,203	(320)	2,883	10.0
- 30-89 օր ժամկետանց	2,197	(595)	1,602	27.1
- 90-179 օր ժամկետանց	3,429	(2,589)	840	75.5
Ընդամենը սպառողական վարկեր	330,599	(3,888)	326,711	1.2
Անհատ հաճախորդներին տրված այլ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	234,600	(108)	234,492	0.1
- մինչև 30 օր ժամկետանց	46,784	(16)	46,768	0.0
Ընդամենը անհատ հաճախորդներին տրված այլ վարկեր	281,384	(124)	281,260	0.0
Ընդամենը անհատ հաճախորդներին տրված վարկեր	26,857,266	(408,439)	26,448,827	1.5
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	65,733,804	(463,292)	65,270,512	0.7

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկային պորտֆելը ներառում է համապատասխանաբար 1,077,162 հազար դրամ և 57,297 հազար դրամ գումարով կորպորատիվ և անհատ հաճախորդներին տրված փոփոխված պայմաններով վարկեր, որոնք այլապես կարող էին դառնալ ժամկետանց կամ արժեզրկված (2009թ-ին՝ համապատասխանաբար 2,178,269 հազար դրամ և 38,430 հազար դրամ): Նման փոփոխությունների նպատակն է կառավարել հաճախորդների հետ հարաբերությունները և առավելագույնի հասցնել վարկերի հավաքագրման հնարավորությունները: Փոփոխված պայմաններով վարկերը ներառվում են արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկերի դասում վերը ներկայացված աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ վարկառուն չի կատարում փոփոխված պայմանները:

(բ) Վարկերի արժեզրկման գնահատման համար կիրառված հիմնական ենթադրությունները և դատողությունները

(i) Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր

Վարկերի արժեզրկումը տեղի է ունենում վարկի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի դեպքերի արդյունքում, որոնք ազդեցություն են ունենում վարկի հետ կապված դրամական միջոցների ապագա գնահատված հոսքերի վրա և որը կարելի է աժանահավատորեն գնահատել: Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկերի համար բացակայում է դրանց ուղղակիորեն վերագրելի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն:

Կորպորատիվ հաճախորդներին տրամադրված վարկերի արժեզրկման անկողմնակալ հայտանիշներ են հանդիսանում՝

- վարկաշին պայմանագրի ժամկետանց վճարները,
- վարկառուի ֆինանսական վիճակի էական վատթարացումը,
- տնտեսական միջավայրի վատթարացումը, բացասական փոփոխությունները վարկառուի շուկաներում:

Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը գնահատելիս Բանկը հիմնվում է արժեզրկված վարկերի գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի վերլուծության (ներառյալ գրավի գնահատված իրացման արժեքը, եթե Բանկը որոշի, որ վարկառուի գործարար գործունեությունից ստացվող դրամական միջոցների հոսքերը բավարար չեն վարկը մարելու համար) և արժեզրկման հայտանիշ չունեցող վարկերի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա:

Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը որոշելիս՝ ղեկավարությունն առաջնորդվում հետևյալ հիմնական ենթադրություններով.

- նախորդ տարիների տարեկան վնասի դրույքը կազմում է 0%:
- գրավադրված գույքի վաճառքի դեպքում կիրառվում է 15% և 45% զեղչ սկզբնապես գնահատված արժեքի գծով:
- արժեզրկման հայտանիշ ունեցող վարկերի գրավի իրացումից մուտքերի ստացումը հետաձգվում է 6-ից 12 ամսով:

Այս գնահատումների փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վրա: Օրինակ՝ եթե դրամական միջոցների գնահատված հոսքերի գուտ ներկա արժեքը նվազի մեկ տոկոսով, ապա կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման գծով ընդհանուր պահուստի գումարը 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կավելանա 650,902 հազար դրամով (31 դեկտեմբերի 2009թ.՝ կավելանա 388,217 հազար դրամով):

(ii) Անհատ հաճախորդներին տրված վարկեր

Անհատ հաճախորդներին տրված վարկերի գծով արժեզրկումը գնահատելիս Բանկը հիմնվում է յուրաքանչյուր տեսակի վարկերի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա: 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անհատ հաճախորդներին տրված վարկերի գծով արժեզրկումից կորուստները որոշելիս ղեկավարությունն առաջնորդվում է հետևյալ հիմնական ենթադրություններով՝

- վնասի տեղաշարժի դրույքները կայուն են և կարող են գնահատվել վերջին 12 ամիսների ընթացքում կրած պատմական կորուստների միգրացիայի մոդելի հիման վրա՝ ավտոմեքենայի վարկերի, վարկային քարտերի և անհատ հաճախորդներին տրված այլ վարկերի համար:
- հիփոթեքային, կառուցման և ավտոմեքենայի վարկերի համար, որոնք վարկառուին անկարող է մարել, հաշվի է առնվում գրավի իրացումից մուտքերի ստացման 12 ամիս հետաձգման հնարավորությունը և կիրառվում է 20%-ից 48% զեղչ սկզբնապես գնահատված արժեքի գծով, եթե գրավադրված գույքը վաճառվում է դատական կարգով:

Այս գնահատումների փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վրա: Օրինակ՝ եթե դրամական միջոցների գնահատված հոսքերի գուտ ներկա արժեքը նվազի երեք տոկոսով, ապա անհատ հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման գծով ընդհանուր պահուստի գումարը 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կավելանա 620,385 հազար դրամով (31 դեկտեմբերի 2009թ.՝ կավելանա 793,464 հազար դրամով):

(գ) Գրավի վերլուծություն

(i) Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկերի վերլուծությունը (առանց արժեզրկման)՝ ըստ գրավի տեսակների 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2010թ. հազ. դրամ	Վարկային պորտֆելի %	2009թ. հազ. դրամ	Վարկային պորտֆելի %
Անշարժ գույք	60,955,510	94%	35,219,372	91%
Շրջանառու կապիտալ	1,164,067	2%	252,763	1%
Փոխադրամիջոցներ և սարքավորումներ	612,762	1%	113,521	0%
Գրամական միջոցներ	71,960	0%	1,472,392	4%
Արժեթղթեր	-	-	714,605	2%
Գրավով չապահովված վարկեր	2,285,944	3%	1,049,032	2%
	65,090,243	100%	38,821,685	100%

Վերը աղյուսակում բերվող գումարներն իրենցից ներկայացնում են վարկերի հաշվեկշռային արժեքը և պարտադիր չէ, որ արտացոլեն գրավի իրական արժեքը:

Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված արժեզրկված կամ ժամկետանց վարկերն ապահովված են 2010թ. և 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկերի հաշվեկշռային արժեքից ոչ պակաս իրական արժեք ունեցող գրավով:

2010թ. ընթացքում Բանկը ձեռք չի բերել ակտիվներ՝ կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկերի դիմաց ընդունված գրավի նկատմամբ վերահսկողության իրավունք ստանալու միջոցով (31 դեկտեմբերի 2009թ.՝ նման ակտիվներ չեն եղել):

(ii) Անհատ հաճախորդներին տրված վարկեր

Հիփոթեքային և կառուցման վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը: Ավտոմեքենաների վարկերի դիմաց գրավադրվում են գնված ավտոմեքենաները: Վարկային քարտերը և սպառողական վարկերը գրավով չեն ապահովվում:

Բանկի գնահատմամբ անշարժ գույքի կամ ավտոմեքենաների ապահովվածությամբ ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկերի գրավի իրական արժեքն առնվազն հավասար է վարկի մնացորդի 70%-90%-ին: Այլ ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկերի գրավների իրական արժեքը հնարավոր չէ գնահատել:

(դ) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը ծավալել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում.

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Առևտուր	25,621,612	18,772,093
Շինարարություն	13,158,793	2,588,493
Սննդի արտադրություն	11,413,644	4,914,131
Արդյունաբերություն	3,527,059	3,385,503
Ծառայություններ	2,807,164	2,179,571
Էներգետիկայի ոլորտ	2,278,757	1,839,047
Քիմիական արդյունաբերություն	1,108,282	519,743
Գյուղատնտեսություն	625,478	322,224
Ֆինանսական ոլորտ	68,429	2,225,388
Այլ	4,481,025	2,130,345
Անհատներին տրված վարկեր	20,897,037	26,857,266
	85,987,280	65,733,804
Արժեզրկման գծով պահուստ	(217,541)	(463,292)
	85,769,739	65,270,512

(ե) Վարկային ռիսկին ենթարկվածություն

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երեք վարկառու կամ կապակցված վարկառուների խմբեր (2009թ-ին՝ երեք), որոնց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 8,996,473 հազար դրամ (2009թ-ին՝ 5,977,302 հազար դրամ):

(զ) Գրավադրված ակտիվներ

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 788,350 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2009թ-ին՝ 523,441 հազար դրամ) ծառայում են որպես ապահովման միջոց բանկերից ստացված վարկերի դիմաց:

(է) Վարկերի ժամկետայնություն

Վարկային պորտֆելի ժամկետայնության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 24-ի (դ) կետում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը: Քանի որ Բանկը տրամադրում է կարճաժամկետ վարկեր, հավանական է, որ դրանցից շատերը կերկարաձգվեն ժամկետի ավարտից հետո: Այդ իսկ պատճառով, վարկային պորտֆելի իրական ժամկետայնությունը կարող է զգալիորեն ավելի երկար լինել պայմանագրային պայմանների հիման վրա որոշված ժամկետայնությունից:

18 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Հոդ և շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավումներ	Փոխադրա- միջոցներ	Համակարգչ. սարքավորում.	Ոչ նյութական ակտիվներ	Այլ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2010թ.	1,758,206	2,572,864	152,726	1,301,857	1,202,468	1,228,089	8,216,210
Ավելացումներ	123	69,283	14,049	70,923	97,162	54,460	306,000
Օտարումներ	-	-	-	(4,396)	-	(12,685)	(17,081)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.	1,758,329	2,642,147	166,775	1,368,384	1,299,630	1,269,864	8,505,129
Մաշվածություն և արժեզրկումից կորուստներ							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2010թ.	(383,765)	(1,276,556)	(112,385)	(728,352)	(236,646)	(627,346)	(3,365,050)
Մաշվածության ծախս	(56,939)	(177,553)	(21,790)	(178,085)	(225,790)	(185,805)	(845,962)
Օտարումներ	-	-	-	3,698	-	10,465	14,163
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.	(440,704)	(1,454,109)	(134,175)	(902,739)	(462,436)	(802,686)	(4,196,849)
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.	1,317,625	1,188,038	32,600	465,645	837,194	467,178	4,308,280
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2009թ.	1,732,420	2,560,420	155,175	1,232,088	422,240	1,252,104	7,354,447
Ավելացումներ/ փոխանցումներ	26,315	18,296	-	87,043	782,467	(7,144)	906,977
Օտարումներ	(529)	(5,852)	(2,449)	(17,274)	(2,239)	(16,871)	(45,214)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2009թ.	1,758,206	2,572,864	152,726	1,301,857	1,202,468	1,228,089	8,216,210
Մաշվածություն և արժեզրկումից կորուստներ							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2009թ.	(316,633)	(1,087,300)	(92,058)	(539,218)	(117,029)	(458,555)	(2,610,793)
Մաշվածության ծախս	(67,482)	(194,683)	(22,360)	(201,994)	(120,383)	(177,959)	(784,861)
Օտարումներ	350	5,427	2,033	12,860	766	9,168	30,604
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2009թ.	(383,765)	(1,276,556)	(112,385)	(728,352)	(236,646)	(627,346)	(3,365,050)
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2009թ.	1,374,441	1,296,308	40,341	573,505	965,822	600,743	4,851,160

(ա) Վերագնահատված ակտիվներ

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հողի և շենքերի իրական արժեքները վերագնահատվել են «Ագատ» ՍՊԸ-ի կողմից իրականացված անկախ գնահատման արդյունքների հիման վրա: Վերագնահատման արդյունքում ստացված հողի և շենքերի իրական արժեքներն էականորեն չէին տարբերվում դրանց հաշվեկշռային արժեքից:

Գնահատումն իրականացվել է կիրառելով ծախսերի և շուկայական արժեքի (համեմատական) մեթոդները: Շուկայական արժեքի մեթոդը հիմնված է նմանատիպ շենքերի վաճառքի համեմատական տվյալների վերլուծության վրա: Ծախսերի մեթոդի հիմքում ընկած է նմանատիպ հատկանիշներով շենքերի կառուցման համար պահանջվող փոխարինման արժեքի վերլուծությունը:

Եթե վերագնահատում չիրականացվեր, ապա 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հողի և շենքերի հաշվեկշռային արժեքը կկազմեր 1,371,118 հազար դրամ (31 դեկտեմբերի 2009թ.՝ 1,433,919 հազար դրամ):

19 Այլ ակտիվներ

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Հետաձգված վճարման հաշիվներ	312,922	289,123
Կանխավճարներ	181,333	115,131
Նյութեր և պաշարներ	51,011	60,202
Փոխհատուցման ենթակա հարկեր, բացառությամբ շահութահարկի	-	612
Այլ	231,442	98,114
	776,708	563,182

Ստորև ներկայացված է այլ ակտիվների արժեզրկման գծով պահուստի շարժը 2010թ. և 2009թ. ընթացքում:

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Մնացորդը տարեկզբին	-	-
Զուտ ծախս	29,069	-
Դուրս գրումներ	(29,069)	-
Մնացորդը տարեվերջին	-	-

20 Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ ու այլ փոխառություններ

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Վարկեր բանկերից	9,046,547	697,601
Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրերի գծով վճարվելիք այլ գումարներ	521,550	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	67,471	22,961
Լորո հաշիվներ	59,326	1,172
ՀՀ ԿԲ-ի հետ կնքված հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	3,410,687
	9,694,894	4,132,421

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկում միջոցներ է տեղաբաշխել մեկ բանկ (2009թ-ին՝ մեկ բանկ), որի մնացորդը գերազանցում է սեփական կապիտալի 10%-ը: 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդի ընդհանուր գումարը կազմում է 3,726,964 հազար դրամ (2009թ-ին՝ 3,410,687 հազար դրամ):

21 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ		
- Անհատ հաճախորդներ	37,624,061	35,539,937
- Կորպորատիվ հաճախորդներ	25,169,450	30,380,318
Ժամկետային ավանդներ		
- Անհատ հաճախորդներ	35,851,034	33,344,871
- Կորպորատիվ հաճախորդներ	7,572,844	11,333,580
Այլ	97,419	49,164
Հաշվեգրված տոկոսներ	481,209	739,816
	106,796,017	111,387,686

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկում տեղաբաշխված հաճախորդների ավանդների մնացորդները կազմում են 269,240 հազար դրամ (31 դեկտեմբերի 2009թ.՝ 3,474,853 հազար դրամ), որոնք ծառայում էին որպես գրավ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և չճանաչված վարկային գործիքների դիմաց:

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը ունի երկու հաճախորդ (2009թ-ին՝ չորս հաճախորդ), որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդները կազմում են 7,893,635 հազար դրամ (2009թ-ին՝ 11,577,078 հազար դրամ):

22 Այլ պարտավորություններ

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Հաշվեգրված տոկոսներ	876,556	566,110
Հետաձգված եկամուտ	480,916	349,110
Հետաձգված վճարման հաշիվներ	312,922	289,123
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական հիմնադրամին վճարվելիք գումարներ	34,724	35,425
Այլ	586,767	301,156
	2,291,885	1,540,924

23 Բաժնետիրական կապիտալ

(ա) Թողարկված կապիտալ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 609,400 սովորական բաժնետոմսից՝ յուրաքանչյուրը 17.13 հազար դրամ արժեքով (2009թ-ին՝ 609,400՝ յուրաքանչյուրը 12.4 հազար դրամ արժեքով): 2010թ. ընթացքում տեղի ունեցավ կապիտալի համալրում 2,882,462 հազար դրամով բաժնետերերի կողմից: Արդյունքում, սովորական բաժնետոմսի անվանական արժեքը 12.4 հազար դրամից աճեց 17.13 հազար դրամի:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս - մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով: ՀՀ օրենսդրության համաձայն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ բաշխման ենթակա պահուստները կազմում են 13,563,832 հազար դրամ (2009թ-ին՝ 9,207,431 հազար դրամ):

24 Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է բանկային ոլորտի համար և Բանկի գործառնությունների կարևոր տարր է: Շուկայական ռիսկը, վարկային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Բանկի ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող արտադրանքի ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարումը վերահսկող համակարգի պատշաճ աշխատանքի, հիմնական ռիսկերի կառավարման և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման, ինչպես նաև խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը՝ թե պորտֆելի և թե առանձին գործառնությունների մակարդակով, կառավարվում ու վերահսկվում են Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից:

(բ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսադրույքի, արտարժույթի և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների փոփոխությունների ազդեցությանը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն են, որոնք թույլ կտան պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության չափն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների, տոկոսադրույքների ժամկետայնության և արտարժույթի դիրքերի գծով, որոնք կանոնավոր կերպով վերահսկվում են:

Բանկի շուկայական ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը համապատասխանում է Էյչ-Էս-Բի-Սի Խմբի ստանդարտներին:

(i) Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների փոփոխությունների մոնիտորինգի միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Հաշվեկշռային արժեք
31 դեկտեմբերի 2010թ.					
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	28,511,520	-	-	-	28,511,520
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	184,174	105,370	499,494	71,843	860,881
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	10,329,593	7,921,418	4,835,699	162,984	23,249,694
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,472,919	-	-	-	1,472,919
Հաճախորդներին տրված վարկեր	70,536,272	4,070,809	9,530,273	1,632,385	85,769,739
	111,034,478	12,097,597	14,865,466	1,867,212	139,864,753
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	5,177,167	87,931	4,429,796	-	9,694,894
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	82,660,490	22,017,182	2,116,545	1,800	106,796,017
	87,837,657	22,105,113	6,546,341	1,800	116,490,911
Տարբերություն	23,196,821	(10,007,516)	8,319,125	1,865,412	23,373,842
հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Հաշվեկշռային արժեք
31 դեկտեմբերի 2009թ.					
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	41,079,313	-	-	-	41,079,313
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	11,382	39,605	687,336	98,472	836,795
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	124,994	3,122,114	4,909,239	185,368	8,341,715
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	14,260,228	311,668	-	-	14,571,896
Հաճախորդներին տրված վարկեր	40,704,563	7,847,077	14,729,168	1,989,704	65,270,512
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	96,988	-	-	-	96,988
	96,277,468	11,320,464	20,325,743	2,273,544	130,197,219
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	4,033,804	1,016	97,601	-	4,132,421
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	86,331,767	23,214,349	1,841,570	-	111,387,686
Այլ փոխառություններ	1,086,795	-	-	-	1,086,795
	91,452,366	23,215,365	1,939,171	-	116,606,902
Տարբերություն	4,825,102	(11,894,901)	18,386,572	2,273,544	13,590,317

Միջին տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են 2010թ. և 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են մինչև այս ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը, բացառությամբ 65,428,131 հազար դրամ գումարով (2009թ-ին՝ 35,657,459 հազար դրամ) հաճախորդներին տրված վարկերի, որոնց նկատմամբ կիրառվում է լողացող տոկոսադրույք՝ ցպահանջ հիմունքով (դրույքը փոխկապակցված է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված հետզման պայմանագրերի դրույքի հետ՝ ՀՀ դրամով արտահայտված վարկերի համար և ԱՄՆ Ֆեդերալ պահուստային համակարգի կողմից սահմանված դրույքի հետ՝ ԱՄՆ դոլարով արտահայտված վարկերի համար) և 2,253,960 հազար դրամ գումարով (2009թ-ին՝ 2,358,267 հազար դրամ) աշխատակիցներին տրված վարկերի, որոնց նկատմամբ կիրառվող տոկոսադրույքները վերանայվում են տարեկան կտրվածքով (հաջորդ վերանայումը տեղի կունենա 2011թ. մարտի 31-ին):

	2010թ.			2009թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք,			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք,		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսակիր ակտիվներ						
Նոստրո հաշիվներ բանկերում	-	-	0.1%	-	-	0.1%
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	10.2%	-	-	10.0%	-	-
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	9.8%	-	-	7.7%	-	-
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	5.0%	0.0%	3.6%	5.0%	0.2%	0.6%
Հաճախորդներին տրված վարկեր	13.9%	11.7%	10.1%	12.7%	13.3%	15.8%
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	-	-	5.7%	-	-
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ						
- Հետզման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	-	-	5.1%	-	-
- Վարկեր բանկերից	7.6%	2.4%	4.2%	8.3%	-	4.2%
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ						
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ	0.2%	0.1%	0.0%	0.0%	0.1%	0.0%
- Ժամկետային ավանդներ	8.4%	2.6%	0.4%	8.0%	3.4%	1.1%
Այլ փոխառություններ	-	-	-	9.0%	-	-

Տոկոսադրույքի զգայունության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի վերանայման ժամկետների վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայունության մոնիտորինգով: Ստորև ներկայացվում է շուկայական տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայունության վերլուծությունը, որն իրականացվել է 100 տոկոսային կետով (տկ) շահութաբերության կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2010թ. ու 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների դիրքերի հիման վրա:

	2010թ.		2009թ.	
	Շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	Շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ
100 տկ զուգահեռ աճ	445,126	445,126	330,030	330,030
100 տկ զուգահեռ նվազում	(480,565)	(480,565)	(153,077)	(153,077)

Ստորև ներկայացվում է շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի զգայունության վերլուծությունը՝ պայմանավորված շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությամբ, որն իրականացվել է 2010թ. ու 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա դիրքերի և 100 տոկոսային կետով (տկ) շահութաբերության կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	2010թ.		2009թ.	
	Շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	Շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ
100 տկ զուգահեռ աճ	(8,817)	(155,822)	(15,829)	(93,814)
100 տկ զուգահեռ նվազում	8,817	155,822	15,829	93,814

(ii) Արտարժույթի ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արտարժույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում: Բանկը չի հեջավորում իր երթարկվածությունն արտարժույթի ռիսկին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	12,730,515	8,469,194	6,340,965	970,846	28,511,520
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ (առանց արտարժույթով արտահայտված ածանցյալ գործիքների)	680,020	-	-	-	680,020
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	23,248,990	-	704	-	23,249,694
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	900,296	19,745	481,160	71,718	1,472,919
Հաճախորդներին տրված վարկեր	18,095,827	64,143,843	3,530,069	-	85,769,739
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	6,023	306,899	-	312,922
Ընդամենը ակտիվներ	55,655,648	72,638,805	10,659,797	1,042,564	139,996,814
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	2,230,990	7,356,413	87,606	19,885	9,694,894
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	26,158,130	64,817,502	13,771,080	2,049,305	106,796,017
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,251,547	232,880	310,599	15,943	1,810,969
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	29,640,667	72,406,795	14,169,285	2,085,133	118,301,880
Չուտ դիրքը առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.	26,014,981	232,010	(3,509,488)	(1,042,569)	21,694,934
Ռիսկերի կառավարման նպատակով պահվող ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	(4,516,351)	(100,495)	3,517,619	1,099,227	-

«Էյ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ
 2010թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5,746,666	22,817,960	10,889,142	1,625,545	41,079,313
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ (առանց արտարժույթով արտահայտված ածանցյալ գործիքների)	795,936	-	-	-	795,936
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	8,340,922	-	793	-	8,341,715
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	93,789	11,337,174	2,715,774	425,159	14,571,896
Հաճախորդներին տրված վարկեր Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	26,717,058	38,093,755	459,699	-	65,270,512
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	96,988	-	-	-	96,988
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	92,677	196,446	-	289,123
Ընդամենը ակտիվներ	41,791,359	72,341,566	14,261,854	2,050,704	130,445,483
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	4,032,808	448	99,026	139	4,132,421
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	20,739,397	74,884,237	13,937,277	1,826,775	111,387,686
Այլ փոխառություններ	1,086,795	-	-	-	1,086,795
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	818,798	162,298	197,592	13,126	1,191,814
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	26,677,798	75,046,983	14,233,895	1,840,040	117,798,716
Զուտ դիրքը առ 31 դեկտեմբերի 2009թ.	15,113,561	(2,705,417)	27,959	210,664	12,646,767
Ռիսկերի կառավարման նպատակով պահվող ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	(2,905,533)	2,905,533	-	-	-

2010թ. և 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի ամրապնդումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Այս վերլուծությունը հիմնված է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների վրա, որոնք Բանկը դիտարկում է որպես հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	2010թ.		2009թ.	
	Շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	Շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ
ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի 10% արժեզրկում ՀՀ դրամի նկատմամբ	(13,152)	(13,152)	(20,012)	(20,012)
Եվրոյի փոխարժեքի 10% արժեզրկում ՀՀ դրամի նկատմամբ	(813)	(813)	(2,796)	(2,796)

2010թ. և 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի թուլացումը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն՝ սակայն հակառակ ազդեցությունը նշված արտարժույթների վրա՝ պայմանով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ պայմանագրային կողմն է վիճակի չի լինում կատարել իր պարտավորությունները Բանկի նկատմամբ: Բանկը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար) կառավարելու համար: Բանկի վարկային քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է ղեկավարության կողմից:

Բանկի վարկային քաղաքականությունը համապատասխանում է Էյչ-Էս-Բի-Սի Խմբի ստանդարտներին:

Վարկային քաղաքականությունը սահմանում է.

- վարկային դիմումների դիտարկման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (կորպորատիվ և անհատ հաճախորդների) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկային փաստաթղթերի պահանջները,
- վարկերի և այլ վարկային գործիքների շարունակական վերահսկման ընթացակարգերը:

Վարկային առաջարկը (որը ներառում է վարկառուի մասին տվյալները, գործունեության նկարագրությունը, վարկի նպատակը, պայմանները, տոկոսադրույքը և մարման ժամանակացույցը, վարկի դասը, վարկային պատմությունը, ապահովվածությունը/գրավը և այլ տվյալները) լրացվում, հաստատվում և արխիվացվում են էլեկտրոնային ձևով՝ CARM (Վարկերի հաստատման և գնահատման համակարգ) համակարգի միջոցով: Վարկային առաջարկները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող վարկային մենեջերների կողմից և հաստատվում Առևտրավարկային վարչության կառավարչի կամ Գլխավոր գործադիր տնօրենի կողմից՝ հաստատված սահմանաչափերի շրջանակներում: Նշված հաստատված սահմանաչափերից շեղումների դեպքում, վարկային առաջարկները ներկայացվում են HSBC Bank PLC (HBEU) Credit & Risk հաստատմանը:

Վարկային ծառայություններին վերաբերող բոլոր իրավաբանական պայմանագրերը պատրաստվում և փոփոխվում են CARM համակարգով հաստատված վարկային դիմումների հիման վրա: Պայմանագրերը պատրաստելիս օգտագործվում են Բանկի իրավաբանական վարչության կողմից հաստատված պայմանագրային ձևերը: Իրավաբանական փաստաթղթերը պատրաստվում են Վարկային գործառնությունների բաժնի իրավաբանների կողմից՝ Վարկային գործառնությունների կառավարչի անմիջական վերահսկողության ներքո և օժանդակությամբ:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերազնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և վարկառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Գրավի ներկա շուկայական արժեքը կանոնավոր կերպով գնահատվում է կամ անկախ գնահատողի կամ Բանկի մասնագետների կողմից: Շուկայական գների բացասական շարժի դեպքում վարկառուից որպես կանոն պահանջվում է լրացուցիչ արժեքների գրավադրում:

Անհատ հաճախորդների կողմից ներկայացվող վարկային դիմումները դիտարկվում են Անհատական ֆինանսական ծառայություններ (ԱՖԾ) վարկավորման բաժնի կողմից՝ ղեկավարության կողմից հաստատված անհատ հաճախորդների վարկավորման քաղաքականությամբ սահմանված չափանիշների հետ համապատասխանությունը ստուգելու միջոցով:

Բանկը վերահսկում է վարկային ռիսկի կենտրոնացումն ըստ արդյունաբերության ճյուղերի/ուղրտների և աշխարհագրական դիրքի:

Վարկային ռիսկի առավելագույն մակարդակը որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պտտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով ռիսկի առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	21,378,383	35,023,017
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	860,881	836,795
Վաճառքի համար մատչելի պարտքային ակտիվներ	23,217,707	8,309,639
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,472,919	14,571,896
Հաճախորդներին տրված վարկեր	85,769,739	65,270,512
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	96,988
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	312,922	289,123
Վարկային ռիսկի ընդհանուր առավելագույն չափը	133,012,551	124,397,970

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով վարկային ռիսկի կենտրոնացվածության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 17-ում:

Չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների գծով վարկային ռիսկի առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է ծանոթագրություն 26-ում:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ոչ ամբողջական համապատասխանությունը բնական է ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել վնաս կրելու ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է ԱՊԿԿ-ի կողմից:

Բանկը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է թողարկվող պարտքային արժեթղթերը, այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերը, հիմնական կորպորատիվ և անհատ հաճախորդների ավանդները, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու հեշտությամբ բավարարելու նպատակով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և դրամական միջոցների այս հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքերի ֆինանսավորման ծրագրերի վարում,
- բարձր իրացվելիությամբ ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական միջոցների ներհոսքի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման ծրագրերի անընդհատության ապահովում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության վերահսկում:

Գանձապետարանը բաժանմունքներից ստանում է տեղեկատվություն ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետարանը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է կարճաժամկետ, իրացվելի, առևտրական նպատակներով պահվող արժեթղթերից, բանկերում տեղաբաշխված միջոցներից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ Բանկում:

Գանձապետարանը վերահսկում է իրացվելիության դիրքն օրական կտրվածքով և իրականացնում է կանոնավոր «սթրես-թեսթեր» իրացվելիության գծով՝ շուկայի սովորական և ավելի խիստ պայմանների տեսանկյունից: Սովորական շուկայական պայմաններում Բանկի իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ տեղեկատվություն ներառող հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս դեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Բանկի իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Գանձապետարանի կողմից:

Բանկը հաշվարկում է նաև իրացվելիության պարտադիր ցուցանիշներ օրական կտրվածքով՝ ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն: 2010թ. և 2009թ. ընթացքում Բանկի իրացվելիության ցուցանիշները համապատասխանում էին սահմանված ցուցանիշներին:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների, ինչպես նաև վարկավորման պարտավորվածությունների գծով դրամական միջոցների չգեղչված հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված առավել վաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է դրամական միջոցների պայմանագրային չգեղչված հոսքերը:

«Էյ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ
 2010թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	4,219,686	74,380	190,309	5,921,737	40,029	10,446,141	9,694,894
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	68,961,373	13,794,526	22,562,898	2,353,375	2,000	107,674,172	106,796,017
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,039,281	197,034	574,654	-	-	1,810,969	1,810,969
Ընդամենը պարտավորություններ	74,220,340	14,065,940	23,327,861	8,275,112	42,029	119,931,282	118,301,880
Վարկավորման պարտավորվածություն և երաշխիքներ	19,157,901	-	-	-	-	19,157,901	19,157,901

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	3,296,589	144,121	51,798	846,522	-	4,339,030	4,132,421
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	73,004,170	13,446,516	23,779,178	2,024,328	-	112,254,192	111,387,686
Այլ փոխառություններ	1,090,000	-	-	-	-	1,090,000	1,086,795
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	547,921	636,153	5,565	-	2,175	1,191,814	1,191,814
Ընդամենը պարտավորություններ	77,938,680	14,226,790	23,836,541	2,870,850	2,175	118,875,036	117,798,716
Վարկավորման պարտավորվածություն և երաշխիքներ	14,846,100	-	-	-	-	14,846,100	14,846,100

Վերը բերված աղյուսակներում ներկայացված են ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների, ներառյալ ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերի և չճանաչված վարկավորման պարտավորվածությունների գծով դրամական միջոցների չգեղջված հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված առավել վաղ մարման ժամկետի: Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերի համար երաշխիքի առավելագույն գումարը տեղաբաշխվում է այն ամենավաղ ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում երաշխիքը կարող է հետ գնվել:

ՀՀ օրենսդրության համաձայն անհատները կարող են ցանկացած պահի ելքագրել իրենց ժամկետային ավանդները՝ դեպքերի մեծամասնությունում կորցնելով հաշվեգրված տոկոսները: Այս ավանդները դասակարգված են ըստ մարման ժամկետների: Ստորև ներկայացված են այս ավանդների հիմնական գումարները դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ ըստ մարման ժամկետների:

- մինչև 1 ամիս. 4,295,108 հազար դրամ (2009թ.՝ 4,109,501 հազար դրամ)
- 1-ից 3 ամիս. 12,083,431 հազար դրամ (2009թ.՝ 11,905,197 հազար դրամ)
- 3-ից 12 ամիս. 18,146,422 հազար դրամ (2009թ.՝ 16,355,906 հազար դրամ)
- 1-ից 5 տարի. 1,326,073 հազար դրամ (2009թ.՝ 974,267 հազար դրամ)

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլված գումարների վերլուծությունն ըստ մարման ակնկալվող ժամկետների:

հազ. դրամ	<u>Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս</u>	<u>1-ից 3 ամիս</u>	<u>3-ից 12 ամիս</u>	<u>1-ից 5 տարի</u>	<u>Ավելի քան 5 տարի</u>	<u>Անժամկետ</u>	<u>Ժամկետանց</u>	<u>Ընդամենը</u>
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	28,511,520	-	-	-	-	-	-	28,511,520
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	163,562	20,612	105,370	499,494	71,843	-	-	860,881
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	1,741,178	8,588,415	7,921,418	4,835,699	130,997	31,987	-	23,249,694
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,420,938	51,981	-	-	-	-	-	1,472,919
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	4,308,280	-	4,308,280
Հաճախորդներին տրված վարկեր	3,732,261	9,323,210	20,872,879	43,691,612	6,776,213	-	1,373,564	85,769,739
Այլ ակտիվներ	487,404	115,815	164,212	5,817	-	-	3,460	776,708
Ընդամենը ակտիվներ	36,056,863	18,100,033	29,063,879	49,032,622	6,979,053	4,340,267	1,377,024	144,949,741
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	4,218,392	1,068	116,946	5,332,399	26,089	-	-	9,694,894
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	68,940,042	13,720,448	22,017,182	2,116,545	1,800	-	-	106,796,017
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	887,610	-	-	-	-	-	887,610
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	-	-	-	-	564,504	-	564,504
Այլ պարտավորություններ	1,049,707	221,737	654,531	327,829	38,081	-	-	2,291,885
Ընդամենը պարտավորություններ	74,208,141	14,830,863	22,788,659	7,776,773	65,970	564,504	-	120,234,910
Չուտ դիրքը առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.	(38,151,278)	3,269,170	6,275,220	41,255,849	6,913,083	3,775,763	1,377,024	24,714,831
Չուտ դիրքը առ 31 դեկտեմբերի 2009թ.	(21,921,463)	(4,660,030)	(4,068,495)	34,507,630	7,050,183	4,435,023	1,756,731	17,099,579

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար Բանկի կողմից կիրառվող հիմնական գործիքը բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների ու բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունների որոշումն է: Այս նպատակով բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, պետական գանձապետական պարտատոմսերը, պետական գանձապետական պարտատոմսերի գրավով հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները, որոնք գրավադրված չեն կամ որոնց օգտագործումն այլ կերպ սահմանափակված չէ: Ստորև ներկայացված են նշված հարաբերակցությունները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Առ 31 դեկտեմբերի		
Բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների հարաբերակցությունը	35%	36%
Բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունը	74%	70%

Նմանատիպ, սակայն ոչ նույն, հաշվարկ է կիրառվում ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաչափերի հետ համապատասխանությունը գնահատելու համար:

25 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի մեծության նկատմամբ պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ վարկավորող կազմակերպությունների համար որպես բաղկացուցիչ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված նվազագույն մակարդակը կազմում է 12%: 2010թ. և 2009թ. ընթացքում Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Հիմնական կապիտալ		
Բաժնետիրական կապիտալ	10,439,022	7,556,560
Չբաշխված շահույթ	14,130,011	9,573,071
ՀՀ ԿԲ-ի հաշվապահական հաշվառման սկզբունքների ճշգրտում	(3,640,613)	(3,094,448)
Այլ նվազեցումներ	(1,323,390)	(1,477,871)
Ընդամենը հիմնական կապիտալ	19,605,030	12,557,312

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Լրացուցիչ կապիտալ		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ՝ ներառյալ հարկերը	182,247	(37,565)
Ստորադաս պարտավորություն՝ ըստ ՀՀ ԿԲ-ի կանոնակարգերի	700,000	-
Ընդամենը լրացուցիչ կապիտալ	882,247	(37,565)
Ընդամենը կապիտալ	20,487,277	12,519,747
Ռիսկով կշռված ակտիվներ՝ համակցելով վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերը	136,855,296	80,238,912
Ընդամենը կապիտալի համարժեքություն	15.0%	15.6%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի ու պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած ընդունելի գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

26 Պարտավորվածություններ

Բանկը ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Այս պարտավորվածություններն իրենցից ներկայացնում են հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների գծով պարտավորվածություններ:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումն երրորդ անձանց հանդեպ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ և սովորաբար երկարաձգվում են մինչև հինգ տարի ժամկետով:

Վարկավորման պարտավորվածությունների, ֆինանսական երաշխիքների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է վարկային ռիսկի կառավարման մույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են պարտավորվածությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում արտացոլված պարտավորվածությունների գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջովին տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխիքների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարները ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կգրանցվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը ամբողջովին չիրականացնեն ստանձնած պարտավորությունները:

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	9,847,681	8,541,976
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	5,344,043	3,449,589
Վարկային քարտերի գծով պարտավորվածություններ	3,143,986	2,771,011
Չօգտագործված օվերդրաֆտներ	822,191	83,524
	19,157,901	14,846,100

Վերը ներկայացված ընդհանուր պարտավորվածությունները պարտադիր չէ, որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս պարտավորվածությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել գործել մինչև վերջիններիս կատարման ժամկետը: Այնուամենայնիվ վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածությունների մեծամասնությունն իրենից չի ներկայացնում միանշանակ պարտավորվածություն Բանկի կողմից:

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս պարտավորվածություններից 8,469,828 դրամ գումարով պարտավորվածությունները վերաբերում են 10 հաճախորդի:

27 Գործառնական վարձակալություն

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարները հետևյալն են.

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	390,531	400,132
Մեկից հինգ տարի ժամկետով	1,228,942	800,087
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	421,402	341,020
	2,040,875	1,541,239

Բանկը վարձակալում է մի շարք տարածքներ և սարքավորումներ գործառնական վարձակալության պայմաններով: Վարձակալության սկզբնական ժամկետը սովորաբար կազմում է հինգից տաս տարի՝ այդ ժամկետից հետո վարձակալության պայմանագիրը նորացնելու հնարավորությամբ: Վարձավճարների չափը սովորաբար ավելանում է տարեկան կտրվածքով՝ շուկայի միտումներն արտացոլելու նպատակով: Այս վարձակալություններից ոչ մեկը պայմանական վարձավճար չի ներառում:

28 Պայմանական դեպքեր

(ա) Դատական վարույթներ

Բանկի դեկլարությունը տեղյակ չէ Բանկի դեմ հարուցված որևէ փաստացի, անավարտ կամ սպառնացող էական հայցերի մասին:

(բ) Հարկային օրենսդրության հակասություններ և երկիմաստություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ տարբեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել խիստ տույժեր, տուգանքներ և տոկոսագումարներ: Հարկային տարին ենթակա է ստուգման հարկային մարմինների կողմից հաջորդ երեք օրացուցային տարիների ընթացքում:

Այս փաստերը Հայաստանի Հանրապետությունում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել Բանկի համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

29 Պահառուական գործունեություն

Բանկն իր հաճախորդներին մատուցում է պահառուական ծառայություններ, որոնց շրջանակներում նրան ի պահ են տրվում հաճախորդների արժեթղթերը: Այդ ծառայությունների դիմաց Բանկը ստանում է կոմիսիոն վճարների տեսքով եկամուտ: Այս արժեթղթերը Բանկի ակտիվներ չեն հանդիսանում և, այդ իսկ պատճառով, չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

30 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

Բանկի մայր ընկերությունն է հանդիսանում Էյչ-Էս-Բի-Սի Յուրլի Բի Վի-ն: Բանկի վերջնական վերահսկող կողմն է համարվում Էյչ-Էս-Բի-Սի Հոլդինգս Փի-Էլ-Սի-ն:

(բ) Գործարքներ Խորհրդի անդամների և ղեկավարության հետ

Ստորև ներկայացված է աշխատակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	533,551	490,141

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի անդամների և ղեկավարության հետ գործարքների մնացորդները և միջին տոկոսադրույքները դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2010թ. հազ. դրամ	Միջին տոկոսադրույք, %	2009թ. հազ. դրամ	Միջին տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	459,750	3.9%	365,812	5.0%
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	189,702	1.4%	147,590	0.1%

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի անդամների և ղեկավարության հետ գործարքների գծով շահույթի կամ վնասի կազմում արտացոլված գումարները դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	2010թ. հազ. դրամ	2009թ. հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	18,002	8,490
Տոկոսային ծախս	(1,940)	(3,337)

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են Բանկի վերջնական վերահսկող կողմի ընդհանուր վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպությունները և հիմնական ղեկավար անձնակազմի հետ կապակցված այլ կողմերը: Ստորև ներկայացված են այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները, համապատասխան միջին տոկոսադրույքները և այլ գործարքները 2010թ. և 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2010թ.		2009թ.	
	հազ. դրամ	Միջին տոկոսադր.	հազ. դրամ	Միջին տոկոսադր.
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,041,307	0.4%	13,142,862	0.1%
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	552,879	0.3%	10,697,523	0.4%
Հաճախորդներին տրված վարկեր	4,988	18.3%	3,486	7.8%
Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրեր	180,861	-	35,984	-
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	4,230,524	0.3%	97,601	4.2%
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	195,850	1.5%	258,996	0.1%
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չճանաչված միավորներ				
Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրեր - անվանական գումարներ	9,326,381		2,885,533	
Շահույթ (վնաս)				
Տոկոսային եկամուտ	29,784		62,579	
Տոկոսային ծախս	(12,043)		(10,621)	
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	-		2,878	
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս	(36,603)		(32,370)	
Այլ եկամուտ	141,052		91,728	
Էյչ-Էս-Բի-Սի Խմբի ՏՏ աջակցման և այլ ծախսեր	(1,577,906)		(1,297,263)	
Այլ վարչական ծախսեր	(40,821)		(61,392)	

31 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում

(ա) Հաշվապահական հաշվառման դասակարգում և իրական արժեք

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվեկշռային և իրական արժեքները 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Առք ու վաճառք	Մինչև մարման ժամկետը պահվող	Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր	Վաճառքի համար մատչելի	Այլ ամորտիզացված արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	28,511,520	-	-	28,511,520
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	860,881	-	-	-	-	860,881
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	23,249,694	-	23,249,694
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	1,472,919	-	-	1,472,919
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	85,769,739	-	-	85,769,739
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	312,922	-	-	312,922
	860,881	-	116,067,100	23,249,694	-	140,177,675
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	-	-	-	-	9,694,894	9,694,894
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	-	-	-	106,796,017	106,796,017
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	-	-	1,810,969	1,810,969
	-	-	-	-	118,301,880	118,301,880

«Էյ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ
 2010թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվեկշռային և իրական արժեքները 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Առք ու վաճառք	Մինչև մարման ժամկետը պահվող	Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր	Վաճառքի համար մատչելի	Այլ ամորտիզացված արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	41,079,313	-	-	41,079,313
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	836,795	-	-	-	-	836,795
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	8,341,715	-	8,341,715
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	14,571,896	-	-	14,571,896
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	65,270,512	-	-	65,270,512
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	96,988	-	-	-	96,988
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	289,123	-	-	289,123
	836,795	96,988	121,210,844	8,341,715	-	130,486,342
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	-	-	-	-	4,132,421	4,132,421
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	-	-	-	111,387,686	111,387,686
Այլ փոխառություններ	-	-	-	-	1,086,795	1,086,795
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	-	-	1,191,814	1,191,814
	-	-	-	-	117,798,716	117,798,716

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքները հաշվարկվում են կիրառելով դրամական միջոցների զեղչված հոսքերի մեթոդը դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի հիման վրա՝ օգտագործելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ նմանատիպ պայմաններով գործիքի նկատմամբ կիրառելի զեղչման դրույքը, համեմատելով նմանատիպ գործիքների հետ, որոնց համար առկա է դիտարկելի շուկայական գին և կիրառելով գնահատման այլ մոդելներ: Գնահատման մեթոդներում օգտագործվող ենթադրությունները և ելքային տվյալները ներառում են ռիսկից զերծ և ուղենիշային տոկոսադրույքները, վարկային սփրեդերը և զեղչման դրույքների որոշման համար կիրառվող այլ պարզապահանջները, պարտատուների գները և արտարժույթի փոխարժեքները: Գնահատման մեթոդի նպատակն է ստանալ այնպիսի իրական արժեք, որը կարտացոլի ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

Բանկը կիրառում է լայն տարածում ունեցող գնահատման մեթոդներ սովորական և առավել պարզ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը որոշելու համար, այդ թվում տոկոսադրույքների և արժույթային սկոպերի համար, որոնք օգտագործում են միայն դիտարկելի շուկայական տվյալներ և չեն պահանջում մեծ չափով դատողություններ ու գնահատումներ ղեկավարության կողմից: Դիտարկելի գները և մոդելի ելքային տվյալները սովորաբար առկա են շուկայում ցուցակագրված պարտքային արժեթղթերի, բորսայում շրջանառվող ածանցյալ գործիքների, ինչպես նաև բորսայում չշրջանառվող պարզ ածանցյալ գործիքների, այդ թվում՝ տոկոսադրույքի սկոպերի համար:

Ավելի բարդ գործիքների համար Բանկը կիրառում է իր սեփական գնահատման մեթոդները: Այս մեթոդների որոշ կամ բոլոր նշանակալի ելքային տվյալները կարող են դիտարկելի չլինել շուկայում, կարող են ստացվել շուկայական գներից կամ դրույքներից կամ գնահատվել ենթադրությունների հիման վրա: Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելքային տվյալներ ներառող գործիքների օրինակներից են որոշ վարկերը և արժեթղթերը, որոնց համար չկա գործող շուկա:

Ինչպես ներկայացված է ծանոթագրություն 15-ում 31,987 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով (2009թ-ին՝ 32,076 հազար դրամ) չգնանշվող բաժնային արժեթղթերի իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել:

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գումարը, որով ֆինանսական գործիքը կարող է փոխանակվել իրագել, պատրաստական կողմերի միջև՝ «անկախ կողմերի միջև գործարքում»: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է մեկնաբանվի որպես իրացվելի՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների մարման ժամանակ:

Բոլոր ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի չգնանշվող բաժնային արժեթղթերի, գնահատված իրական արժեքը մոտավորապես հավասար է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

(բ) Իրական արժեքի հիերարխիա

Բանկը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների կատարման ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. Նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. Գնահատման տեխնիկա, որը հիմնված է դիտարկելի ելակետային տվյալների վրա կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել է հետևյալը՝ գնանշվող գները նմանատիպ գործիքների համար գործող շուկայում, գնանշվող գները նույն կամ նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ այլ գնահատման տեխնիկա, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. Գնահատման տեխնիկա, որը կիրառում է նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալները: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնք գնահատվում են դիտարկելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալներից ելնելով, իսկ ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներն էական ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշվող գների հիման վրա, որոնց գծով պահաջվում են նշանակալի դիտարկելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու նպատակով:

*«Էյ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ
2010թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ*

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով:

հազ. դրամ	2010թ. 2-րդ մակարդակ	2009թ. 2-րդ մակարդակ
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ		
- Պետական գանձապետական պարտատոմսեր	680,020	795,936
- Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	180,861	40,859
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ		
- Պետական գանձապետական պարտատոմսեր	23,217,707	8,309,639
	24,078,588	9,146,434